

Waimen-Sanommat

Oulun hiippakunta sai uuden metropoliitan: "Kauan eläköön isämme ja esipaimenemme, Herra häntä varjelkoon!"

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti
Kevät 2015 Nro 1 (182)

Sisällysluettelo

- 2 Esipaimenen sana
- 3 Oulun metropoliitta Elia
Jumalan kansa älä pelkää
- 5 Seurakuntien tervehdys
metropoliitalle: Piispansauva on
Kristuksen ristin ikoni
- 7 Toimituksen kynästä
- 8-9 Kirkkovuosi:
Paastossa on keskeistä kirkon
elämänasenne
- 9 Professorin mietteitä:
Iloinen nöyryys
- 10-11 Kirkon juhla:
Kristuksen ylösnousemus -
onko se myös minun?
- 12 Rasputin - pyhä mies vai huijari
- 14 Kanttorina afrikkalaisessa kylässä ja
Ivalossa, saman taivaan alla
- 15 Ihmisten kirkko - lähimmäisyys
vapaaehtoisuus ja diakonia
- 16 Kirjojen maailma
Koltankielinen kirjoitus
- 17 Kirkon kerho
- Seurakuntien toimintakalenterit
- 18-20 Kajaani
- 21-24 Kiuruvesi
- 25-28 Lappi
- 29-33 Oulu
- 34-35 Vaasa
- 36 Herran ehtoollisen asettaminen

Kansi: Arkkimandriitta Elia on juuri asetettu Oulun metropoliitaksi ja hän on saanut sen merkiksi arkkipiispalta paimensauvan. Piispaksi vihkiminen ja toimeen asetus toimitettiin 11.1.2015 Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa. Kuva: Pentti Potkonen.

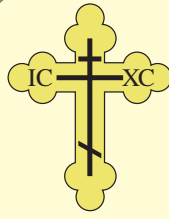
Radio- ja TV-ohjelmat

Pääsiäisyön jumalanpalvelus
3.-4.4. klo 23.55-03.15.
Yle TV 1 ja Yle Radio 1, yhteis-
lähetys. Pyhän Aleksanteri
Nevskin ja pyhän Nikolaok-
sen kirkko, Tampere.

Ohjelmatiedot ort.fi/radiotv

Oulun metropoliitta Elia
Puhelinnumero: 0206 100 258
Email: metropoliitta.elia@ort.fi

Esipaimenen sana

Rakas Oulun hiippakunnan ristikansa

Kirjoitan tätä viikko piispaksi vihkimisen jälkeen. Mielessä risteilee monenlaisia ajatuksia, päällimmäisenä on suuri kiitollisuuden tunne kaikesta. On mahdotonta kiittää kaikkia henkilökohtaisesti, mutta haluan erityisesti huomioida muutaman tahon.

Valintani piispaksi tuli varmasti suurena yllätyksenä kaikille, sitä se oli minullekin. Valinnan jälkeiset viikot ja valmistautuminen uuteen tehtävään oli täynnä suuria muutoksia. Munkiksi ja arkkimandriitaksi vihkiminen Valamon luostarissa oli ensimmäinen askel vihkimysten sarjassa. Kiitos isä **Sergeille** ja Valamon luostarille kaikesta! Tämän jälkeen alkoi luopuminen Vaasan seurakunnan kirkkoherran tehtävistä. Viimeinen liturgia teofaniana oli täynnä tunteita. Olin Vaasan seurakunnan paimenena kevästä 2006 ja kaikki nämä vuodet olen saanut seurakuntalaisilta täyden tuen työhöni. Kiitos teille, Vaasan seurakunnan väki! Ilman teidän rukouksianne ja tukeanne en olisi nyt tässä, uutena esipaimenenanne. Jos Luoja suo tapaamme vielä useasti seurakunnan alueella.

Jag vill också passa på att tacka alla svenskspråkiga eller flerspråkiga församlingsmedlemmar i Vasa församling för det stöd jag har fått under alla dessa år som herdei i Österbotten. Tack!

Suuri kiitos kuuluu luonnollisesti kirkkomme esipaimenille, jotka ovat minuun luottaneet ja antaneet oman tukensa siirtyessäni nyt uuteen tehtävään. Kiitos rakkaat esipaimenet! Piispaksi vihkiminen oli Oulun alueella historiallinen tapahtuma, olihan kyseessä ensimmäinen kerta kun uusi piispa vihittiin juuri hiippakunnan keskuspaikassa. Henkilökohtaisella tasolla vihkiminen ja siihen liittyvä kanoninen virkaanasettaminen olivat myös kaiken kaikkiaan unohtumattomia asioita.

Oulun seurakuntaa, kirkkoherra **Marko Patrosta** ja kaikkia järjestelyihin osallistuneita ja yhteistyötahoja haluan seuraavaksi kiitoksin muistaa. Viikonlopun tapahtumien järjestelyt toimivat erinomaisesti. Erityisen iloinen olen siitä että omasta hiippakunnastamme löytyy myös osaavaa alttarihenkilökuntaa. Kiitos kuuluu myös Oulun hiippakunnan kirkkoherroille, jotka olivat yhdessä toimittamassa liturgiapalvelusta. Lopuksi kiitos kaikille teille jotka olitte läsnä joka henkilökohtaisesti tai rukouksin suurena hiippakuntamme juhlapäivänä! Ja kiitos Jumalalle kaikesta!

Työni Oulun hiippakunnan piispana on vasta alkamaisillaan. Pyrin kaikin tavoin olemaan luottamuksen arvoinen ja tekemään työtä hiippakuntani ja koko kirkon hyväksi. Kevään aikana kierrän jokaisen seurakunnan pääkirkon. Tervetuloa palveluksiin ja tapaamaan uutta piispaa!

Toivotan teille kaikille hengellisesti rikasta kevättä suuren paaston alkaessa! Olkoon tuleva kevät kotiinpaluun aikaa ja rauhallista valmistautumista vuoden suurimpaan juhlaan.

Siunauksin ja esirukouksianne pyytäen

Oulun metropoliitta Elia

Oulun metropoliitta Elia

Jumalan kansa älä pelkää

Korkeasti pyhitetty Oulun metropoliitta Elia on kotoisin Kajaanista. Mummola löytyi aikanaan Oulusta. Rakkaus matkailuun vei ulkomaille, jossa vierähti 12 vuotta. Ruotsi, Yhdysvallat ja Tšekki tulivat tutuiksi. Länsi-Euroopan hän on kiertänyt neljään kertaan interrailaamalla. Maailma on avautunut monipuolisesti. Matkaoppaan ja luokanopettajan, sekä ruotsinkielen ja ortodoksisen uskonnonopettajan tehtävät tulivat myös tutuiksi.

Vuonna 2003, tuleva Oulun metropoliitta käytti siviilinimeään, **Matti Wallgrén**. Hän valmistui tuolloin teologiksi Yhdysvalloissa, Pyhän Vladimirin teologisesta seminaarista. Hän sai päätökseen ortodoksisen teologian

Master of Divinity -tutkinnon ja palasi Suomeen. Samana vuonna hänet vihittiin Espoossa diakoniksi ja Jyväskylässä papiksi. Pastori Wallgrén valittiin papin virkaan Jyväskylään, jossa hän toimi vuosina 2003-2006. Vaasan seurakunnan kirkkoherrana hän oli vuosina 2006-2014.

Suomen ortodoksisen kirkon kirkolliskokous valitsi 53 vuotiaan kirkkoherran 26.11.2014 Oulun hiippakunnan piispaksi. Pian valinnan jälkeen pastori Wallgrénin elämässä alkoi suurten muutosten sarja. Hänet vihittiin Valamon luostarissa munkiksi 16.12.2014, jonka yhteydessä hän sai nimekseen Elia. Tuore pappismunkki sai seuraavana päivänä arkkimandriitan arvonimen. Piispaksi vihkiminen ja Oulun metropoliitan toimeen asettaminen tapahtui vajaa kuukautta myöhemmin, Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa Oulussa 11.1.2015.

Piispan lupaukset

Piispaksi vihkiminen on prosessi. Hän joutuu kirkossa paljon vartijaksi. Tämän johdosta hän antaa vihkimyksensä edellä ”piispan lupaukset”, jossa tuleva esipaimen lupaa ”pitää ja täyttää pyhien apostolien ja seitsemän yleisen kirkolliskokouksen sekä jumalisten paikallisten kokousten kanonit kuin myös pyhien kirkkoisien säännöt.” Vuorokausi vihkimisen jälkeen metropoliitta Elia pohti muutamia lupauksen kohtia.

1. ”Lupaan muuttamattomina säilyttää katolisen itämaisen ortodoksisen Kirkon perinnäistavat, asetukset ja kaikki säännöt.” Yhteiskunta on liikkeessä koko ajan ja sen myötä Kirkon toimintaympäristö on jatkuvan muutoksen alainen. Miten tämä lupaukseen liittyvä ”muuttumattomuus” on mahdollista?

- Muuttumattomia arvoja ovat kirkon perimätiedon ja tradition keskeisimmät osat. On tunnettava mikä on kirkon traditiosta olennaista ja erotettava ne niistä asioista jotka voivat muuttua. Kirkon ydinasioista muodostuu ”jalokivi”, joka on annettu meille hoidettavaksi. Pyrimme säilyttämään sen kauneuden ja puhtauden. Tämän vuoksi Kirkko ei voi esimerkiksi avata uskontunnustuksen sisältöä uudelleen. Keskeisten asioiden suhteen piispan lupauksissa puhuttiin myös anateemasta ”niille jotka tekevät toisin”. Pysymällä uskollisesti Kirkon oikeassa traditiossa voimme siirtää tämän ”jalokiven” seuraavalle sukupolvelle. Tämä on erityisesti piispan tehtävä.

2. ”Lupaan olla Suomen Tasavallan uskollisena ja hyvänä kansalaisena.”

- Piispa ei voi radikalisoitua. Hän kunnioittaa kirkollista ja maallista esivaltaa. Meillä on Bysantin ajoilta piispan symbolina kaksoiskotka, joka viittaa maalliseen ja kirkolliseen valtaan ja niiden keskinäiseen harmoniaan, joita meidän tulee kirkossa ylläpitää. Totuutta pitää tietenkin rohkeasti puolustaa. Jos maallinen laki muuttuu siihen suuntaan, että se on ristiriidassa Raamatun kanssa, niin kyllä kirkon pitää uskaltaa sanoa näkemyksensä, olla ”äänenä ja suolana” yhteiskunnassa. Tähän yhteyteen sopii hyvin muistaa tämä hieno prokimeni: ”Jumalan kansa älä pelkää”.

Haastattelussa on lainattu metropoliitta Elian ajatuksia hänen kolmiosaisesta videohaastattelustaan. Se on katsottavissa kokonaan Paimen-Sanomien verkkosivuilta.

Katso metropoliitta Elian videohaastattelu: www.paimensanomat.fi

Johannes Mäntymäki

JOHANNES MÄNTYMÄKI

PENTTI POTKONEN

Piispaksi vihitty pesee ensimmäinen kerran käsiään Oulun metropoliitan ominaisuudessa.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Liturgian jälkeen kutsuvieraat ja kirkkoväki viettivät yhteisen lounaan ja juhlatilaisuuden Oulun teknologiakylässä, ravintola Smart-housessa. Arkkipiispa Leo tervehti Oulun metropoliittaa.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Metropoliitta Elia valmistui vuonna 2003 Pyhän Vladimirin teologisesta seminaarista. Oppilaitoksen onnittelet välitti apulaisrehtori, rovasti Chad Hatfield New Yorkista.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Suomen Ekumeenisen Neuvoston onnitelijat. Vas. Arto Penttinen, Raimo Goyarrola, Juha Lampinen, Annamari Muikku, Miika Ahola, Veijo Koivula, piispa Teemu, Heikki Huttunen, Aleksander Roszczenko.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Oulun kaupunginjohtaja Matti Penanen toi kaupungin johdolta tervehdyksen.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Oulun piispa Samuel Salmi toivoi hyvän yhteistyön jatkuvan pohjoisten hiippakuntien välillä.

PENTTI POTKONEN

Oulun Pyhän Kolminaisuuden kirkko oli liturgiassa ääriään myöten täynnä. Osa kirkkokansasta seurasi palvelusta seurakuntakeskuksen valkokankaalta.

Seurakuntien tervehdys metropoliitalle

Piispansauva on Kristuksen ristin ikoni

*Oulun hiippakunnan kirkkoherrat luovuttivat, sunnuntaina 11.1.2015 liturgian jälkeen pide-tyssä juhlatilaisuudessa, uudelle esipaimenelle piispansauvan. Kiuruveden kirkkoherra Antero Petsalo tervehti seurakuntien puolesta uut-
ta piispaa seuraasti.*

Piispansauva Oulun hiippakunnan Metropoliiitta Elialle on Oulun, Kajaanin, Vaasan, Lapin ja Kiuruveden seurakuntien, kirkkoherrojen ja kaikkien pappien, diakonien ja kanttorien sekä kaikkien työntekijöiden ja luottamushenkilöiden sekä kaikkien seurakuntalaisten yhteinen lahja.

Korkeasti pyhitetty metropoliitta Elia

Kristus sanoo ilosanomassaan **Johanneksen** evankeliumin mukaan:

”Minä olen hyvä paimen, oikea paimen, joka panee henkensä alttiiksi lampaiden puolesta. Palkkareinki ei ole oikea paimen eivätkä lampaat hänen omiaan... Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän.” Joh. 10:9-16

Tämä evankeliumi luetaan mm. pyhän piispa **Nikolaoksen** juhlagigliassa. Kristus antaa tässä esimerkin ja ohjeita paimenilleen. Paimenen työ on uhrautumis- ta toisen ihmisen puolesta ja pyyteetöntä rakkautta Kristusta ja kaikkia ihmisiä koh-

taan. Pyhä Nikolaos kasvoi rakkaudessa valtavan suuriin mittoihin. Myös muita hengen hedelmiä tunnetaan hänen elämäkerastaan. Hän oli rauhan rakentaja, ystävällinen ja hyvyttä loistava persoona. Hän pysyi uskollisena Lähettäjälleen ja kasvoi nöyryydessä suuriin mittoihin. Hän on koko maailman laajuisen kristikunnan rakastama piispa ja hänen rakkautensa, ilonsa ja hyvyytensä elää Santa Clausin perinteessä kaikkialla.

Metropoliitta **Elia**, sinä olit useita vuosia Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkon sielunpaimen. Pyhä Lyykin Myrran arkkipiispa Nikolaos tuli sinulle läheiseksi ja rakkaaksi. Hengen hedelmät ovat meille kaikille

kirkon esipaimenille ja sielunpaimenille työvälineitä, joilla me persoonina palvelemme kaikkia ihmisiä ja Kristuksen kirkkoa. Sinä vanhana ja kokeneena kirkkoherrana tiedät, mitä seurakuntalaiset, kanttorit ja me papit odotamme piispalta. Me odotamme piispalta vierellä kulkemista ja tukena olemista elämän ja työn vaikeuksissa: rakkautta, kuuntelemista, ymmärrystä ja hyväksyntää sellaisena kuin olemme. Pyhän kirkkomme hengellinen työ tehdään ihmisten kohtaamisissa seurakuntatasolla arjessa ja jokapäiväisen elämän haasteissa. Kirkko on niin vahva kuin sen työntekijät, papit ja kanttorit. Me odotamme piispalta meidän seurakuntiemme työntekijöiden kannustamista ja pas- →

JOHANNES MÄNTYMÄKI

→ toraalista hoitamista. Papin työ on yksinäistä ja raskasta taistelua monenlaisista pahuutta vastaan. Ketään ei saa jättää yksin vaikeuksien keskelle.

Piispan sauvassa on ylimpänä pyhä risti ja lohikäärme. Risti on voittanut pahan ja ristin pistosta kaksipäinen lohikäärme on menettänyt voimansa. Sauva on Kristuksen ristin ikoni ja piispan kädessä voimakas ase pahuutta vastaan. Piispan tehtävä on ristisauvallaan puolustaa laumaansa ja varjella kaittaviaan kaikesta pahasta. Sauva vie ajatukset Mamren tammistoon ja pyhän Kolminaisuuden vierailuun **Aabrahamin** luona. Yksi enkeleistä iski maahan paratiista tuomansa sau-

van ja siitä kasvoi Kristuksen ristinpuu. Piispan sauva on näin paratiisista peräisin olevan enkelin sauvan ja pyhän ristin ikoni. Jumalanpalveluksen toimittajat kulkevat ristisaatossa piispan kädessä olevan sauvan ikäänkuin kirkkolipun perässä kohti taivasta kuvaavaa alttaria. Me metropoliitan hengellinen lauma kuljemme hiippakuntana uuden Korkeasti Pyhitetyn Metropoliittamme Elian perässä kohti paratiisia, taivasten valtakuntaa.

Kaikissa hiippakunnan jumalanpalveluksissa joka päivä rukoillaan Sinulle terveyttä, siunausta ja kaikkinaista hyvää. Rukouksemme on Sinulle suuri voima ja apu tehtäväsi. Pyydämme,

että Sinä myös rukoilet meidän puolestamme ja ohjaat ja autat meitä pelastuksen tiellä.

Toivomme ja rukoilemme, että pyhän Nikolaoksen troparin viisaus ja pyhyys saisi sinussa isä esipaimen Elia kasvun sijaa. Ole meille uskon ohje ja lempeyden esikuva sekä itsekieltämyksen opettaja laumallesi. Alistumissellasi Sinä saavutat ylhäisen aseman ja hengellisessä köyhyydessäsi taivaalliset rikkaudet. Rukoile isä esipaimen Elia Kristusta Jumalaamme, pelastamaan meidän sielumme.

Antero Petsalo
Kirkkoherra

PENTTI POTKONEN

Arkkipiispa Leo ojentaa piispansauvan uudelle Oulun metropoliitalle. Hän evästi ohjaamaan Kristuksen laumaa rakkaudella.

”Jumalallinen armo, joka aina heikot parantaa ja puutteelliset täydelliseksi tekee, asettaa käteni päälle panemisen kautta piispaksi. [--] Tee hänet sokeain tien näyttäjäksi, pimeydessä olevien valoksi.”

PENTTI POTKONEN

Liturgia päättyy loppurukouksiin, jonka aikana kirkkokansa käy suutelemassa ristiä. Samalla he onnittelevat Suomen ortodoksisen kirkon uutta metropoliittaa.

PENTTI POTKONEN

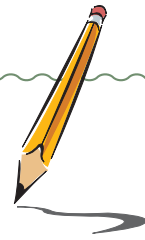
Metropoliitta Panteleimon piti ope-
tuspuheen liturgian yhteydessä.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Katolista kirkkoa edusti Helsingin piispa, monsignore Teemu Sippo SCJ.

Toimituksen kynästä

Oulun hiippakunnan uusi metropoliitta **Elia** vihittiin ja asetettiin toimeensa Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa Oulussa sunnuntaina 11. tammikuuta. Juhlaviikonlopun jumalanpalvelukset olivat vaikuttavia ja tunnelma valoisa. Hiippakunnan osalta juhlavuutta lisäsi sekin, että ensimmäistä kertaa Oulun metropoliitta vihittiin piispaksi kotikatedraalissaan.

Liturgian mieleenpainuvimpia ja pyhimpiä hetkiä oli tietysti piispaksivihkimys, jonka toimittivat arkkipiispa **Leo**, metropoliitta **Ambrosius**, metropoliitta **Panteleimon** ja piispa **Arseni**. Arkkimandriitta Elia polvistui alttarin ääreen, ja esipaimenet laskivat kätensä sekä avoimen evankeliumikirjan hänen päänsä ylle lausuen piispaksivihkimistoimituksen rukouksia juhlatuon veisatessa hiljaisesti ”Kyrie eleison”. Toimituksen pyhyyttä ei voi kuvata sanoin, kuvin tai edes videotallenteen välityksellä – mutta sen aisti välittömästi syvällä sielussaan.

Toinen erityinen hetki – ainakin itselleni – koitti, kun assyrialaisien kuoro aloitti laulunsa ehtoollisen jakamisen aikana. Arameankieliset sanat ja melodia kävivät suoraan sisimpään, ja mieleen tulvahti kuvia ISIS:in vainoamista tuhansista kristityistä ja heidän ahdingostaan ääri jihadistien käsissä sekä pakolaisleireillä. Kyse ei ole mistään kaukaisesta asiasta, sillä Oulun seurakunnan yhteydessä elää kymmeniä perheitä joiden sukulaiset ja läheiset ovat karsijoiden joukossa.

Talvi on saapunut myös Lähi-itään, jossa pakkaset, lumisateet sekä hyytävät tuulet asettavat satojentuhansien ihmisten elämän uuteen vaaraan. Monet pakolaiset elävät pommituksista kärsineissä taloissa joissa ei ole ikkunoita

ei eikä ovia, tai väliaikaisissa suojissa, joissa ei ole lainkaan lämmitystä. Äidit yrittävät epätoivoisesti pitää pienet lapsensa lämpiminä ja suojassa rajuilta talvi-ilmoilta. Kirkkomme kansainvälisen diakonia ja lähetystyöjärjestön Filantropian yhteistyöjärjestö IOCC (International Orthodox Christian Charities) on vastannut talviolojen pahentamaan tilanteeseen vaateavustuksin. Järjestö on vuodesta 2012 alkaen toimittanut humanitaarista apua ja toteuttanut omavaraisuutta tukevia ohjelmia 2,4 miljoonalle syyrialaiselle. Lisäksi IOCC pyrkii vastaamaan kasvaviin pakolaisten tarpeisiin Jordaniassa, Libanonissa, Irakissa ja Armeniassa. Suomesta käsin voimme helpottaa Lähi-idän pakolaisten ahdinkoa Filantropian kautta (www.filantropia.fi), joka välittää avustukset IOCC:lle.

Tuomiosunnuntain sanat on hyvä pitää mielessä myös suureen paastoon laskeuduttuamme: ”Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni.” (Matt. 25:31–46)

”Joka antaa yhdellekin näistä vähäisistä maljallisen rai-kasta vettä vain siksi, että tämä on opetuslapsi – totisesti: hän ei jää palkkaansa vaille.” (Matt 10:42)

Tartukaamme rohkeasti Kristuksen lupauksiin ja tehkäämme lähimmäisellemme hyvää mahdollisuuksiemme mukaan sekä lähellä että kaukana. Jumala on kanssamme.

Tuukka Rantanen
Pastori, Oulun seurakunta

Paimen-Sanomat

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset päivittyvät automaattisesti kirkon jäsenrekisteristä. Osoitteen muutoksia ei tarvitse erikseen ilmoittaa toimitukseen.

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimensanomat ry

Toimitus:

Päätoimittaja
Arkkimandriitta Andreas Larikka
P. 045 116 7766

Vs. päätoimittaja (1/2015)
Pastori Tuukka Rantanen
P. 044 511 5744

Toimitussihteeri
Johannes Mäntymäki
P. 040 419 4557

Toimituksen osoite:

Väinämöisenkatu 29,
87100 Kajaani
sähköposti: paimensanomat@ort.fi
Paimen Sanomat internetissä
www.paimensanomat.fi

Facebookissa:
[facebook.com/paimensanomat](https://www.facebook.com/paimensanomat)

MAKSULLISET tilaukset
paimensanomat@ort.fi

Tilaushinnat:

- tilaushinta 15 € / vuosi
- tilausmaksut tilinumero
110750-1106102,
viestiosaan tilaajan nimi

Paino: Joutsen Median Painotalo,
PL 52, 90101 OULU

Taitto: Mira Tuovinen /
Joutsen Median Painotalo

Seuraavan numeron PS 2/2015
aineisto viimeistään perjantaina
17.4.2015 klo 12 osoitteeseen:
paimensanomat@ort.fi

**Seuraava numero ilmestyy
viikolla 20/2015**

Paastossa on keskeistä kirkon elämänasenne

Ortodoksisessa kirkkovuodessa olemme aloittamassa suurta paastoa. Ortodoksinen paasto koskettaa ihmisen koko elämää. Se ei rajoitu ruokaan, sillä paastossa on keskeistä Kirkon elämänasenne. Pyhä apostoli Pietari kehottaa meitä kääntymään pois pahasta ja tekemään hyvää (1.Piet.3.11).

Pyhä Gregorios Palamas (k. 1359) opettaa: ”Jos sielu on mieltynyt ja alistunut ala-arvoisiin asioihin, se loukkaa häpeämättömästi Jumalan kuvaa. Jos ihminen rakastaa väärin tekemistä, hän vihaa sieluaan ja repii sen palasiksi. Sellainen ihminen kokee kärsimyksen kuin hullut, jotka leikkaavat säälimättömästi oman lihansa palasiksi”. Pyhien Isien mukaan on olemassa sekä siunattua paastoa että demonista paastoa. Paasto, jota harjoitetaan ylpeästi ja itsekkyydellä, kasvaa pahasta hengestä. Pahat henget eivät syö, mutta ne vihaavat ihmisiä ja ovat itserakkaita. Samaa pätee ihmisiin, jotka paastoavat muodollisesti, ilman hengellistä sisältöä. Ylpeydestä,

itsekeskeisyydestä ja omahyväisyydestä kasvava paastoaminen on pahan hengen täyttämää, samoin se, että kilvoittelijan paastoamisesta puuttuu hengellinen ilmapiiri eli murehtiminen ja katumus.

Pyhien Isien opetuksessa paastoamiseen liittyy läheisesti valvominen. Paaston tavoin myös valvominen yhdistyy rukoukseen, eikä sitä voida ymmärtää ilman rukousta. Kristus on meille esikuvan valvomisesta. Pyhä evankelista Luukas kirjoittaa, että Vapahtaja meni rukoilemaan vuorelle ja vietti siellä koko yön rukoillen Jumalaa. Kun päivä koitti, Hän kutsui luokseen opetuslapset ja valitsi heistä kaksitoista, jotka Hän nimitti apostoleiksi (Luuk. 6:12-13).

Hyveet ja paheet

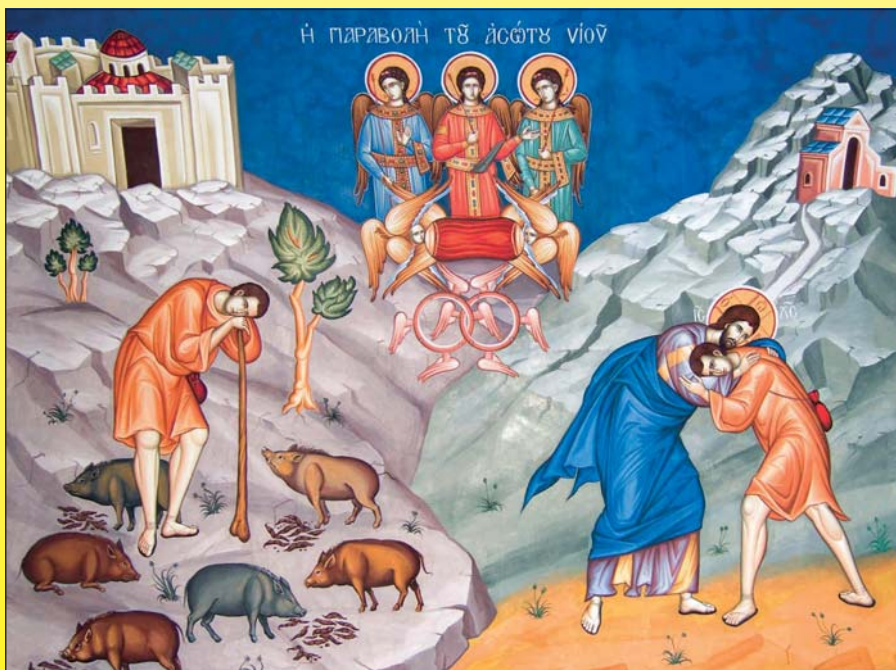
Pyhän Gregorion mukaan paha merkitsee ahneutta, juopumusta ja hilitöntä elämää. Paha tarkoittaa rahan rakastamista, vääryydellä hankitun omaisuuden halajamista ja epäoikeudenmukaisuutta. Paha tarkoittaa omahyväisyyttä, ylimielisyyttä ja ylpeyt-

tä. Hyvä puolestaan tarkoittaa itsetarkkailua, paastoamista, elämän puhtautta, oikeamielisyyttä, armeliaisuutta, kärsivällisyyttä, rakkautta ja nöyryyttä. Pyhä Gregorios opettaa: Kaikki meistä, ylhäiset ja alhaiset, hallitsijat ja alamaiset, rikkaat ja köyhät tarvitsevat uutteruutta, jotta he voivat ajaa paheet pois sielustaan ja tuottaa niiden sijaan koko joukon hyveitä.

Hengellisesti köyhiä ovat ihmiset, joiden sielu on vapaa kerskauksesta, kunnian rakastamisesta ja kiintymyksestä nautintoon. Himot ja jumalattomuus avaavat ihmiselämässä oven toinen toisilleen, mutta lisäksi ne ovat myös muutoin toistensa kaltaisia. Pyhä Gregorios Palamas, opettaa, että usko ilman tekoja on kuollutta ja kaoottista ja teot ilman uskoa ovat tyhjiä ja merkityksettömiä.

Katumus

Kirkon jäsenen pyhä katumus liittyy läheisesti ihmisen vapaaseen tahtoon eli valinnanvapauteen. Jumala on antanut suurenmoisessa rakkaudessaan ihmiselle katumuksen mahdollisuuden ja lahjan. Ihmisen mieli ja himot parannetaan hengellisen köyhyyden välineillä. Ihmisen koko hengellinen elämä on hengellisen köyhyyden kokemusta. Pyhän köyhyyden hyve perustuu maallisten hyvyysien köyhyyteen. Ortodoksinen psykoterapia tarkoittaa ennen muuta itsetuntemusta. Ihmisen pitää tuntea hengellinen tilansa. Tietämättömyys sairaudesta estää hengellisen parantumisen. Katumukseen ja syntien tunnustamiseen liittyy läheisesti himojen tunteminen. Katumuksen ensimmäinen vaihe onkin tuntea synnit sielun sairauksina. Ortodoksisessa terapeutisessa teologiassa Kristus syntyi maailmaan parantaakseen ihmiset itsekkästä rakkaudesta Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan. Jumala ei ole hengellinen oikeudenkäyttävä, vaan Lääkäri, joka parantaa ihmisiä.

Suureen paastoon valmistautumisen yksi teemoista kuljetti muistelemaan tuhlaajapoiikaa. Hän oli kaukana Taivaallisen Isän kodista. Hän nousi ja lähteä liikkeelle katumuksen tietä pitkin kohti isän kotia. Suuri paasto kutsuu tähän.

Kristuksen parantavat käskyt

Kristuksen pyhien käskyjen noudattaminen on tärkeää siksi, ettei ihmisen sielu sairastu. Toisaalta pyhien käskyjen noudattaminen on tärkeää myös silloin, kun ihminen on jo sielullisesti sairastunut. Kristuksen antamat käskyt paastoamisesta, valvomisesta ja rukouksesta ohjaavat kilvoittelijaa huolehtimaan nöyryydestä, katumuksesta ja kärsivällisyydestä. Ihmisen hengellinen parantuminen kas-

vaa Jumalan rakkaudesta Kirkon pyhissä mysteerioissa ja askeesissa. Ilman askeesia Kirkon pyhät mysteeriot halvaannuttavat ortodoksisen elämän mekaaniseksi ja maagiseksi. Toisaalta askeesi ilman Kirkon pyhiä mysteeriota edustaa pelkästään uskonnollista moralismia ja pietismia. Kirkon elämä ei sitoudu kirjaimeen, vaan Pyhään Henkeen. Pyhien Isien seuraaminen ei viittaa johonkin käsitteelliseen traditioon tai opillisiin määritelmiin, vaan pyhään ortodoksisen elämään todista-

miseen. Pyhien Isien uskon ja elämän todistus kuuluu erottamattomasti Kirkon uskon ytimeen. Pyhien Isien Traditio tukee Kirkon jäseniä voimallisesti hengellisen elämän taistelussa individualismia ja kevytmielistä teologian harjoittamista vastaan. Se opastaa heitä kokemaan Kirkon terapeutin teologian merkityksen jokapäiväisessä elämässä.

Jarmo Hakkarainen
Rovasti

Professorin mietteitä: Iloinen nöyryys

Ystäväni kertoi keskustelleensa tuntemansa miehen kanssa hengellisestä elämästä. Miestä vaivasi kysymys tavallisena ortodoksina elämisestä. Millaista hengellisen elämän pitäisi olla? Mitä siihen kuuluu?

Nuorempana mies oli lukenut runsaasti ortodoksisia klassikoita kuten *Filokaliaa*, **Johannes Siinailaisen** *Portaita*, *Gerontikonian* eli erämaaisien opetuksia ja Valamon luostarin igumeni **Haritoninin** kokoomateosta *Jeesuksen rukous*. Nykyisin hän lukee vähemmän, yhden tai pari hengellistä kirjaa vuodessa. Ja Raamattua kausittain pieninä paloina. Kirjoissa kuvattua elämänjärjestystä mies luonnehti kauniiksi elämäksi. Mutta hänen oli kertomansa mukaan vaikea noudattaa sitä käytännössä. Nuorena ja innokkaana se oli onnistunut sentään jossain määrin. Tai ainakin paremmin kuin mihin hän nyt keski-ikäisenä katsoi pystyvänsä. Toisaalta elämä oli nyt tasaisempaa ja selkeämpää, myös hengellinen elämä.

Mies kertoi myös, että hän ei enää ajattele tavoittelevansa lakkaamatonta rukousta vaan enemmänkin kilvoitteleen pitääkseen kiinni päivittäisestä rukoilemisesta ja Jumalan muistamisesta. Paastoamisessa hän ei enää jaksa pyrkiä niukkuuden maksimointiin, mutta pitää silti kiinni perinteen mukaisista rajoista: hän rajaa liha- ja maitotuotteet pois (ainakin melkein jokaisena paastopäivänä). Nyttämmin on syntynyt myös ajatus luopua alkoholista, ehkä aivan kokonaan.

Kirkossa mies kertoi käyvänsä säännöllisesti. Silti harvemmin kuin joskus aiemmin. Tänä vuonna tosin on tavoitteena lisätä vigilioissa käyntiä. Vaikka jokainen käyntikerta tuottaa iloa, kirkkoon lähteminen kehtuuttaa. Koskaan ei miehen silti kuulemma ole jälkikäteen tarvinnut harmitella kirkkoon lähtemistä. Rippi-isäkin miehellä on. Kertoi käyvänsä synnintunnustuksella pari kolme kertaa vuodessa.

Tästä taustasta nousi miehen kysymys: millaista on hengellinen elämä? No, mitäs miehelle vastasit, kysyin ystävältäni. Ei kuulemma ollut paljon sanottavaa. Mieshän tuntee hengelliset opetukset ja kirjoitukset, rukoilee päivittäin, pitää paastot, käy kirkossa, osallistuu ehtoolliseen

ja synnintunnustukseen. Mitä siihen voi sanoa? Ystäväni mielestä tämä jos mikä on elävää ortodoksisuutta. Mutta miksi mies sitten selvästi piti vähäisenä tätä kaikkea, kysyin. Ei kai hän nyt sentään täydellinen luule olevansa, ystäväni huudahti.

Kirkkomme opetuksessa arvostetaan nöyryyttä. Olisiko ystäväni keskustelukumppani sisäistänyt nöyryyden hyveen? Mahdollisesti. Toivottavasti. Nöyryyttä on nähdä itsensä sellaisena kuin on. Nöyrä itsetuntemus on rehellisyyttä. Vaikka nöyryyttä on olla ajattelematta itsestään liikoja, itsessä olevaa hyvää ei tule kieltää. Hyvyyden näkeminen on nimittäin avain hyvässä kasvamisessa. Puutteet nöyryys näkee kasvun mahdollisuuksina, ei sen esteinä. Siksi puutteista ei tarvitse ahdistua. Ahdistuksen sijaan ilo on nöyryydelle oivallinen kumppani. Iloinen nöyryys on kiitollisuutta elämässä, itsessä ja toisissa ihmisissä olevasta hyvästä. Iloinen nöyryys on luottamusta siihen, että Jumalan (ja toisten ihmisten) silmissä ihmistä ei arvioida keskeneräisyyden vaan hyvän pyrkimyksen mukaan.

Ystäväni ja hänen tuntemansa miehen keskustelu osoitti, että kirkon elämä on täynnä kiinnikkeitä, joihin hyvät iloisen nöyryyden innoittamat pyrkimykset voivat ripustautua. Näitä ovat vaikkapa rukous, mietskely, lukeminen ja jumalanpalvelukset. Heidän keskustelunsa on myös esimerkki siitä, että voimme kirkon yhteisöllisessä elämässä innostaa toisiamme. Pelkkä kuuleminen arkisesta kristillisestä elämästä käydystä keskustelusta havahdutti ainakin minut pohtimaan hyvän ja pyhän edistämiseen mahdollisuuksia omassa elämässäni. Asioita jakamalla hyvien pyrkimysten siunaukset moninkertaistuvat. Keskustelkaamme siis hengellisistä asioista iloisen nöyryyden hengessä!

Pekka Metso
Teologian tohtori
Itä-Suomen yliopisto

Kristuksen ylösnousemus - onko se myös minun?

Kirkkomme suureen juhlaan pääsiäiseen liittyy vääriä käsityksiä, joista ensimmäinen on ajatus sielun kuolematonmuudesta. Kuoleman äärellä puhumme joskus sielun kuolematonmuudesta ikäänkuin ylösnousemus koskisi vain sielua. Jos näin on, ei Kristus tuonut mitään uutta oman aikansa juutalaiseen tai pakanalliseen ajatteluun. Oppi kuoleman jälkeisestä elämästä esiintyy miltei kaikissa maailman uskonnoissa. Tuonela, rauhaisa uni tai nirvana eivät tuo kristinuskoon mitään sellaista, jota uskonnoissa ei olisi ollut jo ammin ennen Kristusta. Ja vielä: ehkä uskomme, että Kristus nousi kuolleista, mutta omasta ylösnousemuksestamme emme tiedä tai emme ole sitä edes ajatelleet.

Mistä pääsiäisessä sitten on kysymys? Mikä tekee Kristuksen ylösnousemuksesta sen ”ilosanomana”, jota kutsumme evankeliumiksi ja jonka kokemuksen varassa koko alkukirkko eli? Mikä suuri muutos seurasi tyhjästä haudasta?

Ihminen sellaisena kuin Jumala hänet loi on aina sielu ja ruumis. Jos toinen näistä puuttuu, ei voida puhua ihmisestä. Sielun ja ruumiin yhteys on ihmisen ainoa olomuoto, ja sen hajottaminen on luomistyön vastaista. Ruumis ei myöskään ole jokin paha, josta kuolema meidät vapauttaa. Jumala itse on luonut aineen ja tuli jouluna ihmiseksi ottaen päälleen ruumiin. Kirkkomme muistaa aina myös ruumiin ja kunnioittaa sitä. Miksi muutoin kunnioittaisimme pyhäinjäännöksiä? Miksi paastoaisimme, nauttisimme pyhitettyä vettä, siunaisimme ruokaa tai toimittaisimme sairaanvoitelun sakramenttia, jos ruumiimme ja aine yleensä eivät kuuluisi ”hengelliseen elämään”? Ja ennenkaikkea miksi silloin toimittaisimme ehtoollisen sakramenttia, jossa otamme vastaan Kristuksen ruumiin ja veren?

Katastrofi paratiisissa tapahtui, kun ihminen käänsi selkensä Jumalalle. Luojan ja luodun ero teki ihmisen kuolemasta myös sisäisen eron: sielu ja ruumis erotettiin toisistaan. Kun Jumala tuli ihmiseksi Kristuksessa, hänen tarkoituksensa oli korjata lankeemuksessa rikkoutunut side Jumalan ja ihmisen, mutta myös sielun ja ruumiin välillä; eheyttää ihminen. Kristus eli maan päällä ruumiissa, joka koki nälkää ja kipua. Hän kärsi ristillä, kuoli ja nousi kuolleista. Hän kykeni nousemaan kuolleista, koska oli Jumala, ja hänen kohdallaan rakkaus Jumalaan korjasi sen, mitä ihminen oli särkenyt paratiisissa. Yhteys Jumalaan merkit-

see aina elämää. Kristus kuoli ristillä. Hänen sielunsa ja ruumiinsa joutuivat erilleen, kuten ihmisen kuolemassa tapahtuu, mutta hänen yhteytensä Jumalaan ei missään vaiheessa katkennut. Hän oli samaan aikaan ruumiillaan ristillä, sielullaan tuonelassa ja vielä hengellään paratiisissa Isän ja Hengen kanssa. Kun elämme Kristuksessa, meidänkin sielumme ja ruumiimme eroavat toisistaan kuolemassa, mutta yhteytemme Jumalaan säilyy. Kristuksen ylösnousemuksen ansiosta mekin saamme ylösnousemusruumiin, joka on sekä hengellistynyt ruumis, että ruumiillistunut henki. Missä siis on kuolema? Missä sen

ANNELI PIETARINEN

Ivalon Pyhän Nikolaoksen kirkon pääsiäisikoni.

pelote ja voima? Kuolemalla, sielun ja ruumiin erottajalta on viety puhti pois. Apostoli **Paavali** kysyykin ”Missä on voittonsi, kuolema? Missä on pistimesi, kuolema?” (1 Kor 15,55).

Pääsiäinen on meille kuolemasta elämään pääsemisen pääsiäinen. Elämää ei ole ilman ruumista. Samassa luvussa apostoli kirjoittaaakin, että saamme ”hengellisen ruumiin” (1 Kor 15,44). Kun Jeesus ilmestyi kuolemansa jälkeeseen opetuslapsilleen, nämä luulivat näkevänsä aaveen - siis sielun ilman

ruumista. Herra söi heidän nähtensä ja pyysi epäilevää **Tuomasta** koskettamaan haavojaan osoittaakseen, että hän oli ylösnoussut Kristus, sielu ja ”hengellinen ruumis” yhdessä. Sellainen on meidänkin ylösnousemuksemme. Herra on kuolemalla voittanut kuoleman, joka ei enää hallitse meitä. Kuolema hävisi taistelun. Krysostomoksen pääsiäissaarna mukailleen: ”Kristus nousi ylös ja pahat henget romahtivat alas”.

Kun olemme Kristukseen kastetut ja elämme yhteydessä häneen, on Vapah-taja kanssamme kuolemassakin. Kuolemamme muuttuu elämäksi ja on kuolema ilman eroa. Tämä on uusi luominen, yleinen ylösnousemus; se eheys ja täyteys, jossa henki pyhittää aineen ja aine hengellistyy. Me totisesti uskomme Kristuksen ylösnousemukseen ja ruumiin ylösnousemukseen, ja tätä ilosanomaa aina julistamme.

Rauno Pietarinen
Rovasti, Ivalo

Ravintola
CRECIAN
Greek Tavern

PÄÄSIÄIS-LAMMASTA!

Tervetuloa pikalomalle kreikkaan
Nauti paikan päällä tai ota mukaan!

Oulu
crecian@crecian.fi
Kirkkokatu 55
08 - 3111 555

Kempele
zeppelin@crecian.fi
Kauppakeskus Zeppelin
044 - 700 4001

www.crecian.fi

SUUREN PAASTON KERÄYS 2015

Turvaa etsimässä

- Itä-Euroopan kriisi vaikeuttaa köyhimpien arkea Moldovassa.
- Miljoonat ihmiset Syyriassa ja naapurimaissa elävät pakolaisuudessa.

Keräyksen tuotolla autetaan syyrialaisia ja moldovalaisia perheitä.

Filantropia
ORTODOKSISEN KIRKON
KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
JA LÄHETYSYÖ

Filantropian keräystili:
IBAN FI53 5480 0520 0233 08
BIC OKOYFIHH, viite 12438 Keräysaika 16.2. – 5.4. www.filantropia.fi

Keräyslupa: 2020/213/595. Keräyslupa on voimassa 1.1.2014–31.12.2015, koko Suomen alueella. Aihvemaasta lukuun ottamatta, keräyksen varat käytetään kansainväliseen työhön aineellisen hädän lievittämiseksi ja ihmisten perustarpeiden varmistamiseksi. Kuva ©OCC.

Asianajotoimisto
Heikki Kukkonen sMBR Oy

Pitkäaikaisella kokemuksella mm. perukirjat, perinnönjaot, testamentit ym.

Torikatu 18 C 4, 4. krs, 90100 Oulu
Puh. +358 400 693 806
www.heikkikukkonen.com

Paimen-Sanomien aikataulu

Paimen-Sanomien nro 2/2015
aineiston jättöpäivä viimeistään
pe 17.4. klo 12
Lehden julkaisu viikolla 20

Paimen-Sanomien nro 3/2015
aineiston jättöpäivä viimeistään
la 1.8. klo 12
Lehden julkaisu viikolla 35

Paimen-Sanomien nro 4/2015
aineiston jättöpäivä viimeistään
pe 13.11. klo 12
Lehden julkaisu viikolla 50

Rasputin – pyhä mies vai huijari?

Grigori Rasputin on aikojen saatossa saanut monenlaisia määritelmiä. Tuota siperialaista oppimatonta talonpoikaa on pidetty milloin hurskaana munkkina, milloin juoppona irstailijana. Jälkimaailma voi vain ihmetellä, kuinka yksi ihminen saattoi vaikuttaa historian kulkuun niin paljon kuin Rasputin. Vielä 100 vuotta hänen kuolemansa jälkeenkin käsitykset Rasputinista vaihtelevat. Erityisesti hänen suhteensa ortodoksisen kirkkoon on ollut arvioinnin kohteena.

Siperian lahja pyhälle Venäjälle

Grigori Jefimovits Rasputin syntyi vaatimattomiin oloihin talonpoikaisperheeseen siperialaisessa Pokrovskojen pikkukylässä, Uralvuoriston katveessa, noin 2400 kilometrin päässä pääkaupunki Pietarista. Synnyinvuosi on ollut 1863–1873 välillä. Hänen elämänsä alkuvuosista tiedetään vain vähän, mikä on merkinnyt sitä, että hänestä kertovat legendat ovat päässeet vaikuttamaan henkilökuvaan. Jo nuoruudestaan hänellä kerrottiin olevan jonkinlaisia selvännäkijän kykyjä. Vaikka tuon tyyppiset kyvyt ovatkin, hän on todennäköisesti ollut ihmisistä tarkasti havaintoja tekevä manipuloija, mikä taito hänet lopulta johdatti hovin ja valtaistuimen piiriin. Grigorilla kerrottiin olleen poikkeuksellinen kyky valaa uskoa ja itseluottamusta muihin ihmisiin, mikä selittää osaltaan myös kyvyn hoitaa tsaariperheen kruununperijän sairautta.

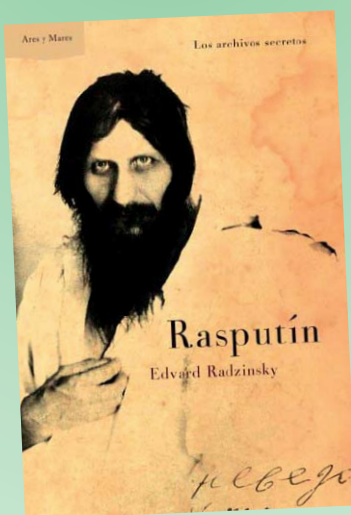
”Ruokoton, irstas, kuriton varas ja ruma” olivat hänestä tehtyjä arvioi-

ta pian hänen kuolemansa jälkeen. Vaikka arvioissa on todennäköisesti perää, on huomattava, että hänet haluttiin mustamaalata keisarivallan kukistuttua ja bolshevistien otettua vähitellen vallan maassa.

Legendan mukaan Rasputinia kiehtoivat jo lapsuudessa monien pyhiinvaeltajien kertomukset, joita hän kuuli Verhoturjen luostarissa käyneiltä, ja jossa hän itsekin vietti kolme kuu-kautta. Kyläläisten kertomusten mukaan hän oli sieltä tullessaan ”häiriintynyt”, maaninen ja erakoitunut.

Hänellä ei ollut mitään hengellistä koulutusta, ja hänen teologinen tietonsa oli olematonta. Itseoppinut talonpoika lainasi raamatunlauseita satuman mukaan ja kehitteli omia uskonkappaleitaan.

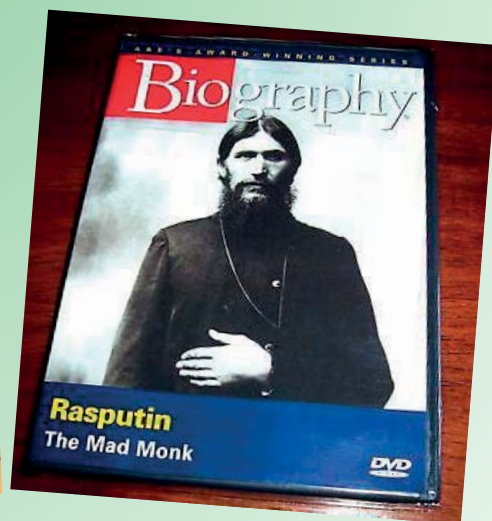
Vuoden 1893 tienoilla hän solmi avioliiton Praskovia Fedorovnan kanssa. Avioliitosta syntyi viisi lasta. Rasputinin jälkeläisiä asuu nykyään Ranskassa ja Yhdysvalloissa.

Uskonnollisesti hajanainen Venäjä

Laaja Venäjänmaa ei ollut uskonnollisesti yhtenäinen, niin kuin joskus ajatellaan. Ortodoksisen kirkon ohella esikristilliset tavat, pakanallisuus ja taikausko rehottivat valtoimenaan. Erityisesti vanhauskoisuuden oheen syntyneillä liikkeillä oli suuri kannatus syrjäseuduilla. Uusia lahkoja syntyi koko ajan. Taustalla oli protesti hallintovaltaa ja sen kyljessä paistatettavaa ortodoksista kirkkoa kohtaan.

Eräs näistä lahkoista oli ns. hlystit eli piiskaajat, jota pidetään Rasputinin innoittajana. Liikkeen perustajaksi mainitaan Daniil Filipovits, joka koki uskonnollisen näyn 1600-luvun lopussa. Filipov keräsi ympärilleen kannattajajoukon, joka saarnasi uutta oppia. Hlystien menot olivat yhtä aikaa hurmoshenkisyttä, askeettisia harjoituksia, seksuaalikielteisyyttä ja irstailua. Laulun, soiton ja tanssin avulla saavutettu hurmos saattoi kehittyä seksiorgioiksi, jossa siitettiin lapsia, vaikka

Rasputin kiehtoo edelleen. Tutkimukset, elämäkerrat, kaunokirjalliset teokset ja elokuvat ovat institutionalisoineet tämän siperialaisen lahkolaismiehen.

muuten liike oli seksuaalikielteenen. Mitä syntisempi ihminen oli, sitä paremmat mahdollisuudet hänellä oli pelastumiseen, sillä synty merkitsi kärsimystä, ja kärsimys pelastusta. Liike oli sekainen vyyhti pakanuutta ja kristinuskkoa. Hlystit opettivat, että kenes-tä tahansa saattoi tulla Kristus tai Jumalansynnyttäjä, kunhan lihanhimo oli ensin kuoletettu.

Lahkolaisuus kiehtoi Rasputinia enemmän kuin virallinen kirkko, jonka askeettisiin oppeihin hän ei luostarissa pystynyt sopeutumaan. Hänen elämänvaiheensa paljastavat hänen yhteytensä hlysteihin. Rasputinin mukaan hänen kanssaan makaa-vat naiset olivat synnin yläpuolella, ja synnin tekeminen oli ensimmäinen askel katumuksessa.

Rasputinin kerrotaan nähneen näyn, joka ohjasi hänet pyhiinvaeltajaksi. Matkat suuntautuivat lopulta itse pääkaupunkiin Pietariin, jonka seurapiireihin hän nousi vähitellen korkeiden kirkonmiesten ja hyväuskoisten hienostonaisten avulla. Ensitapaaminen tsaarin kanssa tapahtui marraskuussa 1905. Rasputin oli tuohon mennessä tullut kuuluisaksi hyvässä ja pahassa. Eräät ihmiset todistivat, että miehellä oli parantamisen lahja.

Hlystinen liike levisi myöhemmin Suomeenkin kartanolaisuuden muodossa. Liikkeen perustaja **Alma Kartano** (k. 1953) omaksui skoptsi-en (*kastroidut*) ja hlystien käytäntöjä matkoillaan Moskovan lähellä. Huit-tisissa pääpaikkaansa pitänyt kartanolaisuus vastusti seksuaalisuutta, ja siksi myös avioliittoa. Liike perustui ankaraan kuriin ja käytti julistuksensa tukena lapsisaarnaajia. Kartanoa syy-tettiin myöhemmin lasten hyväksikäy-töstä ja sadismista.

Keisariperheen pelastajasta vihan kohteeksi

Tsaaritar **Aleksandra** oli synnyttänyt kauan odotetun miespuolisen kruununperijän **Aleksein** 1904. Pian kui-

tenkin todettiin, että Aleksei sairasti parantumatonta verenvuototautia hemofiliaa. Mystiikkaan ja taikauskoon taipuvainen tsaaritar pyysi Rasputinilta apua poikansa parantamiseen.

Grigori saapui pojan vuoteen äärelle, rukoili, ja pian verenvuoto lakka-si. Tsaariperheelle Rasputin oli pyhä mies, ihmeellinen verenseisauttaja ja Jumalan lahja. Rasputinin vaikutus-valta hovissa kasvoi ennen näkemät-tömiin mittoihin. Hän sai pian vastus-tajia ja häntä vastaan juoniteltiin. Hänen epäsiisti olemuksensa, juopottelu ja julkea käytös koettiin häpeällisenä. Poliisi yritti karkottaa hänet pääkau-pungista, mutta Grigorin onnistui ha-kea suojaa ylimyksiltä.

Aikalaisarvioiden mukaan miehellä oli parantamisen kyky. Hän oli toden-näköisesti kansanparantaja, joita Venäjällä oli paljon. Parantamisessa ei sinänsä ollut mitään maagista tai yli-luonnollista, hän vain osasi dominoi-da ihmisiä rentoutumaan ja alistamaan heidät täydelliseen tahtoonsa puhu-malla ja tuijottamalla heitä läpitun-kevasti. On huomattava, että Raspu-tin ei pystynyt poistamaan pojan sai-rautta, vaan kykeni pelkästään lievitätämään oireita.

Rasputinista tuli julkisuuden henkilö. Epäröivä tsaari **Nikolai** suojeli Raspu-tinia eikä halunnut ottaa kantaa hänes-tä esitettyihin syytöksiin. Saavutettu asema antoi Rasputinille suuret mah-

dollisuudet vaikuttaa tsaarin politiikassa. Rasputin käytti tsaarin itseval-tiutta häikäilemättä hyväkseen omien tavoitteidensa saavuttamiseksi. Kir-jailija **Edvard Radzinkin** mukaan Rasputinin vaikutusvalta kasvoi erityisesti tsaaritar Aleksandran hyvä-uskoisuuden kautta.

Rasputin oli sokea näkemään, että silmukka hänen ympärillään kiristyi. Grigori joutui ainakin kolme kertaa salamurhan kohteeksi. Lopulta jou-lukuussa 1916 joukko venäläisiä aatelia ryhtyi jälleen toimeen Raspu-tinin murhaamiseksi. Salaliittoa johti 29-vuotias **Felix Jusupov**, joka järjes-ti illanvieron palatsissaan. Kertomuk-sen mukaan Rasputin yritettiin ensin myrkyttää, mutta kun myrky ei tuntu-nut vaikuttavan, häntä ammuttiin useita kertoja, ja ruumis heitettiin Neva-jokeen. Ruumis löytyi muutaman päi-vän päästä ja hänet haudattiin pietari-laiseen hautausmaahan.

Grigori Rasputinin elämä muistuttaa ristiriitaista pyhimyslegendaa. Oppi-maton siperialainen hengenmies ete-ni pitkälle vaikutusvallassaan, mistä koitui etua lopulta vain keisarikunnan poliittisille toisinajatteliijoille. Jälki-maailman arvioissa hänellä oli suuri merkitys monarkian luhistumiseen Venäjällä.

Juha Riikonen
Teologian tohtori

Kanttorina afrikkalaisessa kylässä ja Ivalossa, saman taivaan alla

Tänään Saamelaisalueen koulutuskeskuksen koltansaamen kielten ja kulttuurin opiskelija, Lapin ortodoksisen seurakunnan toinen kanttori on kieliharjoittelussa Ivalon ylä- ja alakoulussa koltankielten opettajan matkassa. Illalla on Ivalossa ehtoopalvelus kirkossa ja ortodoksia-piiri seurakuntasalilla.

Kotoa lähtiessäni selaan kirjahyllyä illan kerhoa varten. Sieltä puutoaa piispa **Kallistos Waren** kirja, ”Pyhä Henki kristityn elämässä”. Tuon selkeäsanaisten teoksen avulla opetin Tansaniassa nuorisoleirillä rukoilemisesta. Kirjan mukaan Vanha testamentti kertoo Jumalasta ja Uusi testamentti Kristuksesta sekä Pyhästä Hengestä. Pyhälä Hengellä on useita ilmenemismuotoja. Pyhä Henki tekee minut minuksi. Pyhä Henki toimii mm. kasteessa, mirhavoitelussa, ehtoolisessa, munkin ja nunnan vihkimyksessä ja avioliitossa. Pyhä Henki on hengellisissä ohjaajissa ja ikoneissa. Pyhä Henki on tulevan elämän toivossa. Pyhä Henki vaikuttaa maailmassa ensimmäisen Helluntain jälkeen Kristuksen toiseen tulemiseen asti. Pyhä Henki vaikuttaa uskovissa ihmisissä. He eivät tuomitse ketään, vaan rakastavat kaikkia ihmisiä Jumalan kuvina. Pyhä Henki saa kirjan luttuani ymmärrettävämmän muodon. Pyhä Henki on lohduttaja, totuuden henki, joka paikassa oleva ja kaikki täyttävä. Pyhä Henki on aina kääntyneenä Kristuksen puoleen. Pyhässä Hengessä katsom-

me Kristukseen, joka on Jumala ja kerran maan päällä ollut ihminen. Rukoilemme Pyhässä Kolminaisuudessa.

Afrikkalaisen kylän ylle laskeuu pimeys. Se ei estä nuoria laulamasta ja tanssimasta hiljaisuuden alkuun saakka. Punainen hieno hiekka on päässyt tanssiensa kenkien sisälle. Kävelen kevein askelin tähtitaivaan alla opettajien majapaikkaan.

Toiseksi tietolähteekseni illan ortodoksia-kerhoa varten selaan kirjaa **Simeon** Uudesta Teologista (949-1022). Hän syntyi maa-aatelissukuun ja hänelle olisi avautunut Konstantinopolin koulun jälkeen pääsy keisarin hoviin. Simeon jätti kuitenkin opiskelun ja ryhtyi etsimään hengellistä ohjaajaa. Studionin luostarin munkista, **Simeon Hartaasta**, tulee hänen ohjaajansa. Hengellisen koulun Simeon ottaa vakavasti. Eräänä yönä rukoillessaan Simeon kylpi jumalallisessa valossa, joka täytti hänet. Simeonin elämään kuuluu vielä monia lankeemuksia, joiden jälkeen hän palaa Simeon Hartaan oppilaaksi ja hänet valitaan Maksen luostarin igumeniksi. Simeon sai mainetta pyhydestään ja samalla kun toiset rakastivat häntä, niin toiset hyökkäsivät häntä vastaan. Simeon sai nähdä Jumalan valon jo tässä elämässä. Hän rakasti Kristusta Pyhässä Hengessä ja valossa ja taisteli koko elämänsä, ettei kadottaisi tätä rakkautta.

Simeon Uudelle Teologille Kristus on rukoilijalle valossa ilmentyvä elämän keskipiste, joka puhuu meidän kanssamme, meidän sydämessämme Pyhän Henkensä kautta ja silloin opimme tuntemaan Kristuksen henkilökohtaisesti. Kristus on Pyhässä Hengessä meidänkin elämämme keskipiste ja valo.

Ortodoksia-kerhon jälkeen lumi narskuu kenkien alla kotiin kävellessäni. Pakkanen tekee kuun ympärille sädekehän. Askel on keveä.

Anneli Pietarinen
Kanttori, Ivalo

Ihmisten kirkko – lähimmäisyys, vapaaehtoisuus ja diakonia

Valtakunnalliset ortodoksiset kirkkopäivät järjestetään Lappeenrannassa 28. - 30.8.2015. Tapahtuma juhlistaa myös Lappeenrannan Linnoituksessa olevaa Suomen vanhinta ortodoksista kirkkoa. Pokrovalle pyhitetty kirkko täyttää tänä vuonna 230 vuotta.

Edelliset kirkkopäivät pidettiin kesälä 2010 Joensuussa. Niiden teemana oli ”Kirkko – luomakunnan toivo”. Patriarkka **Bartolomeos** sanoi opetuspuheessaan: ”Ihmisen asenne ja käytös luomakuntaa kohtaan heijastavat suoraan ihmisen asenteita ja käytöstä toisia ihmisiä kohtaan.” Lappeenrannan kirkkopäivien teema on ”Ihmisten kirkko - lähimmäisyys, vapaaehtoisuus, diakonia”. Uskonnollisen elämän voi tiivistää kolmioon ihminen, lähimmäinen ja Jumala. Ihminen Ju-

malan kuvana on aina yhteydessä toisiin ja samalla koko luomakuntaan.

Lappeenrannan kirkkopäivät alkavat Kiitosakatistoksella. Tämän akatistoksen tapahtumapaikkana on Imatra ja vapaana virtaava Imatrankoski. Paikalla pidetään vedenpyhitys ja pyhiinvaeltajien mukanaan tuomat vedet lasketaan Vuokseen. Imatralta siirrytään Lappeenrantaan, jossa pidetään akatistos Jumalansynnyttäjälle.

Kirkkopäivien varsinaisena juhlapaikkana toimii Lappeenrannan Linnoituksen alue. Tapahtuma levittäytyy Linnoituksen välittömään tuntumaan mm. ristisaatossa, joka kulkee Linnoitusniemen ympäri sekä Lappeenrannan keskustan kirkoissa pidettäviin konsertteihin.

Lisätietoja: Tapahtumakoordinaattori Mariina Kellokumpu, puh. 045 – 604 3610, mariina.kellokumpu(at)ort.fi

IHMISTEN KIRKKO
Ortodoksiset kirkkopäivät Lappeenrannassa 28.-30.8.2015

KIRKKOLAIVA
POHJOISTA ORTODOKSIAA
VIDEO- JA ÄÄNITALLENTENA
YOUTUBE.COM → KIRKKOLAIVA

Lämmin kiitos

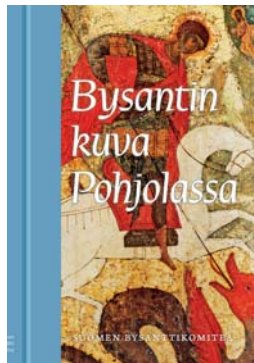
Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunnalle ja arkkipiispa Leolle ja Joensuun piispa Arsenille meille myönnettyistä ansiomerkkeistä, standaareista ja kannustuskirjoista

*Annikki Mitronen
Aune Päivinen
Eero Nurmesniemi
Maija Torvinen
Oleg Merioja
Aila Naumanen
Sakari ja Liisa Lukin
Kaarina Rantakoivu
Irina Trifonova ja
Gennady Trifonov
Asta ja Heikki Koski*

Bysantin kuva Pohjolassa

Päätoimittaja Marja Usvasalo. Suomen Bysanttikomitea ry. ja kirjoittajat 2014. Sivuja 192.

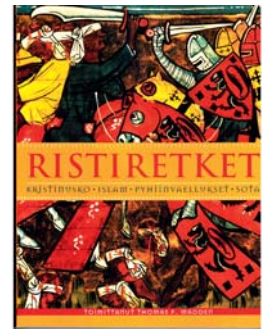
Teos tarjoaa tutkimusretken Bysanttilaisen ikonitaiteen ja kulttuuriperinnön vaikutuksiin Venäjällä, Suomessa, Ruotsissa ja Alaskassa. Kirja on selkeä ja yhtenäinen, joka rakentuu eri tieteenalojen edustajien laatimista artikkeleista. Se on laajityypiltään tietokirja josta löytyy myös tarkat lähdeviitaukset. Tieteellisestä otteestaan huolimatta teksti on helppoa ja kansantajuista. Kirjoittajat asettavat lukijan eteen mielenkiintoisia yksityiskohtia, jotka pitävät lukuinnostusta yllä. Ikonien äärellä tapahtuvat ihmeet, pyhien maatumattomat jäännökset ja heidän kanonisointiinsa liittyvät prosessit vangitsevat lukijansa. Kirjoittajat onnistuvat myös yllättämään. Teoksessa esitetään uusia tulokulmia historiallisten kokonaisuuksien tulkintaan. Esimerkiksi oppineiden naisten kilvoitteluelämän vaikutukset, suhteessa Kristuksen tähden houkkina elävien ryhmään, avaa lukijalle yllättäviä ajatuspolkuja. Kirjan todellinen helmi löytyy ikonimaalausta laajasti kuvaavasta osiosta, joka luo hyvin monipuolisen kattauksen vallitsevaan tilanteeseen.

Ristiretket

Toimittanut Thomas F. Madden. Gummerrus 2005. Sivuja 224.

Yleiskäsikirja, joka keskittyy kristinuskon historian siihen osaan, josta liikkuu eniten urbaaneja legendoja ja väärinkäsityksiä. Kirjoittajat ovat Britannian ja Yhdysvaltojen yliopistojen historianlaitosten professoreja. Teoksessa on runsaasti tapahtumakuvauksia, joita tukevat upeat värikuvat, kartat ja erikoiskatsaukset. Ristiretkiä taustoittavat sosiaaliset, uskonnolliset, taloudelliset ja kulttuuriset taustat avataan kiitettävästi. Noihin aikoihin esiintyi myös runsaasti kirkonmiesten lausumia profetioita, joita kirja tuo lukijan punnittavaksi. Kirja käsittelee myös vuoden 1054 skismaa, jonka johdosta jakamattoman kirkon aikakausi päättyi ja luonnehtii itäisen kristikunnan näkökohtia tapahtumien kulkuun. Kirja on erinomainen sukellus monipolvisten tapahtumaketjujen maailmaan joiden tuloksena syntyivät ristiretket. Se onnistuu popularisoimaan historiaa formaatiltaan kiinnostavaan pakettiin, vetämättä kuitenkaan mutkia liian suoriksi. Tämä teos ei jää pölyttymään kirjahyllyyn ja sopii kaikenikäisille.

Johannes Mäntymäki

Pââ'ss Treeffan Peäccamnek čuä'jtâätt novii'se

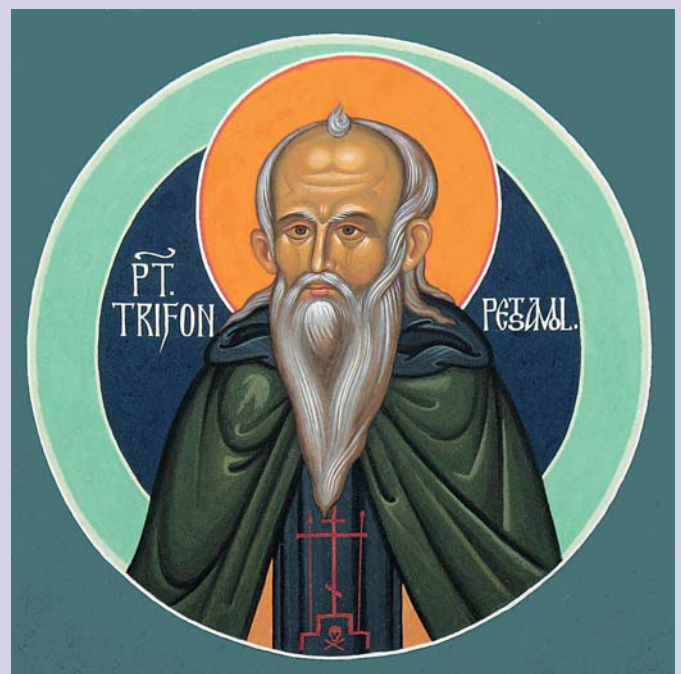
Peäccam namstar kroni'kķe lie ķee'rjtam mätmid õmmsallaš šõddmõžžid, koid pââ'zteei Treeffan lij leämmaž vaaike'men. Tä'st lij õhtt tõin.

Peäccam namstrest leäi tuäjast noviiis Joasaf Maikov suu ouddam läppõžž meäldlânji. Siõlväjila ķiu'rrjumuužž diõtt son juuggeeškue'di. Te'l pââ'zteei Treeffan čuä'jtõõdi Joasaf-novii'se da viärtõõli suu kõrrsânji säärnee'l:

- Tännalla-go ton, kuddte'mes ķeäšt'tõõlli, lä'ppiik tue'jjeed tuäi Šu'rre?

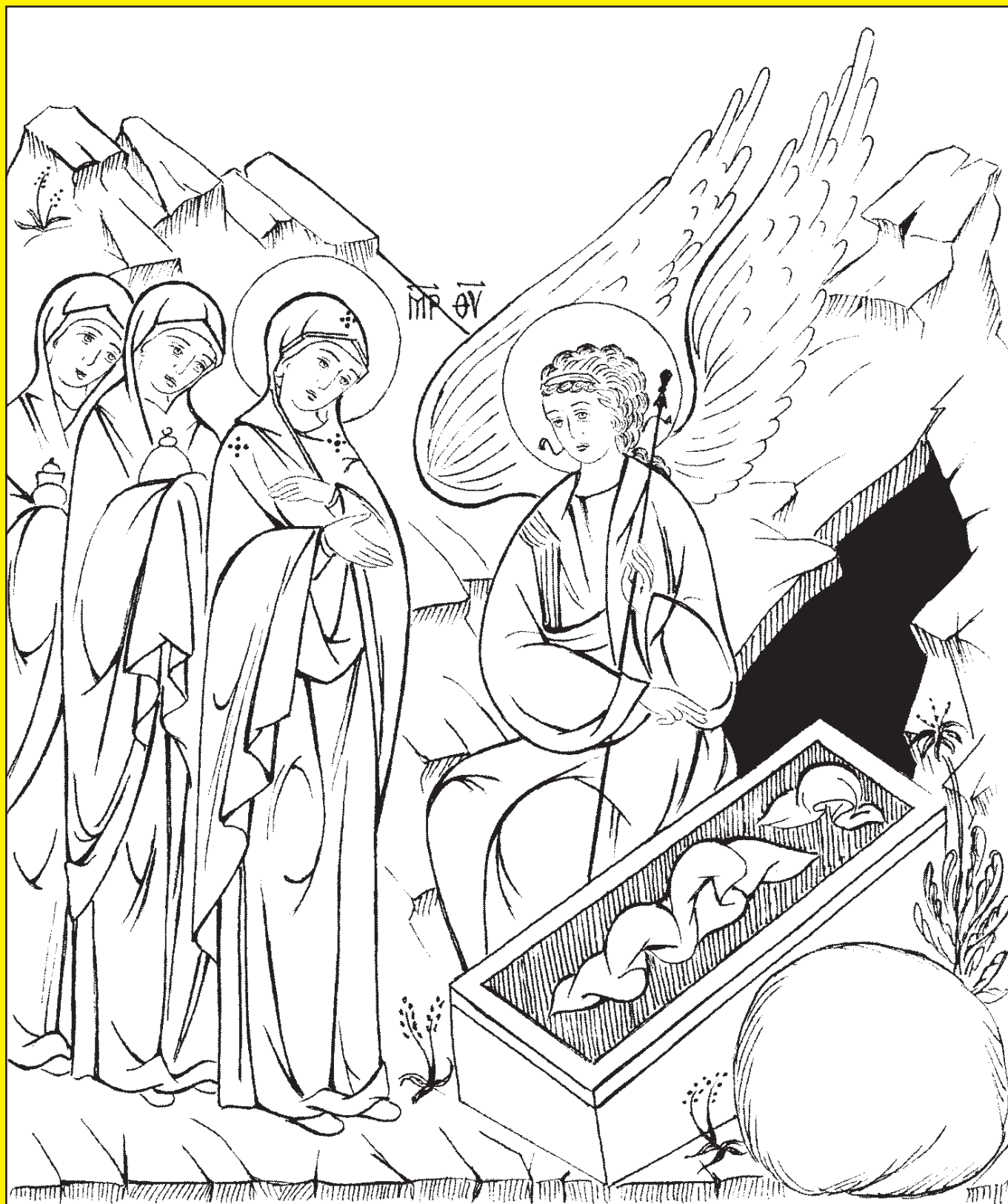
Joasaf joori maddu da toobdi tõn seämmast, što kuest'te'mes ääu'l ķi'ddje suu. Ko jee'res manaah pue'tte suu luzz, sij ku'lle aau'li škaalumuužž, leä'sa sij jie kuuitäg vuäinnam tõid. Ko sij kõ'čce Joasaf-noviiisât, mii su'nne šõõddi, mainsti son, što suu le'jje raņņstam juuggumuužž diõtt. Son pokkjõõdi tuäjjas, leä'sa ķee'jjmie'ldd neä'ttel son jooudai lee'd kuest'te'mes aau'lines. De pââ'ss Treeffan čuä'jtõõdi e'pet su'nne, ķiõ'ldi suu reäkkõõvme'st da luõ'sti suu aau'lin.

Arkkimandriitta Panteleimon/ Luostari jäämeren rannalla
- Petsamon luostarin historiaa.
Valamon luostari 1990. II/ 9, s.56

REJO MARJOMAA

Varhain aamulla lähti ryhmä naisia Kristuksen haudalle voidellakseen Hänen ruumiinsa hyväntuoksuisilla yrteillä. Naiset näkivät haudan avoimena, mutta Kristuksen ruumista he eivät haudassa nähneet. Paikalla ollut enkeli kertoi heille Kristuksen nousseen kuolleista ja kehotti heitä viemään iloutuisen myös apostoleille. Naiset lähestyivät voidepullot käsissään Kristuksen hautaa. Hautakorokkeen luona istuu valkeissa vaatteissa ja matkasauva kädessään enkeli, joka osoittaa tyhjiä käärinliinoja. Jeesus on yliluonnollisella tavalla kadonnut haudasta (Joh. 20:6-8). Kasvoja peittänyt hikiliina on omalla paikallaan korokkeen toisessa päässä.

Ortodoksiset ikonit/ONL 2006.
Julkaistu ONL ja kuvataiteilija
Kyllikki Suvannon luvalla.

Kirkkoherran tervehdys

Ikuisuus kohtaa ajan

Nauru on itkun veli, sillä molemmat ovat kärsimyksen lapsia, täydellisessä maailmassa mahdollisia. Charles Baudelaire on sanonut, että nauru on yhtä suuren murheen merkki kuin silmien kynelet. Se liittyy onnettomuuksista suurimpaan, syntiinlankeemukseen, ruumiilliseen ja henkiseen alennustilaan. Me nauramme asialle, joka ei ole kuten sen pitäisi olla, josta on tullut jotakin muuta kuin oli tarkoitus tulla.

Näemme juorun suorittavan himomurhiaan. Ihmistunteuksemme muuttuu yhä yrmeämmäksi, maalaa kuvaa ihmisestä Hans Ruin. Ihminen on milloin se joka aiotaan ristiinnaulita, ristiinnaulittu, milloin hän on se joka huutaa: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse. Milloin hän kuuluu kärsijöihin, milloin rähisijöihin.

Ihmisten maailmaan on syntynyt Vapahtaja. Kristuksen syntymässä, elämässä, kuolemassa ja kuolleista ylösnousemuksessa Jumala itse ottaa ihmisen osan kannettavakseen, johdattaakseen sen Isän luo, parantaakseen ja kirkastaakseen langenneen ihmisluonnon. Jumala, joka on toisenlainen, astuu ihmisten historiaan. Ikuisuus koskettaa aikaa.

Ihmisen sydämessä asuva ikuisuuden taju merkitsee sitä, että ihminen kaipaa merkillisellä tavalla yhä uudestaan pyhän kosketusta. Ikuisuuden ikävä ei tarkoita sitä, että ihmisen pitäisi kaivata pois tästä maailmasta. Siellä missä ikuisuus kohtaa ajan, siellä tämä hetki tulee tärkeäksi. Ikuisuuden kosketus opettaa, ettei pyhä ei ole kaukana vaan tässä, lähellä.

Meitä kutsutaan siis Jumalan työtovereiksi, oikeita rakkauten tekoja tekemään. Vain niin rakennetaan uutta maailmaa. Maailmalla on toivoa vielä AD 2015.

Andreas Larikka
Kirkkoherra

Rovasti Jarmo Hakkarainen 60 vuotta

Itä-Suomen yliopiston ortodoksisen käytännöllisen teologian lehtori, rovasti **Jarmo Hakkarainen** täytti 60 vuotta helmikuun 4. päivänä 2015.

Hän opiskeli ortodoksisen pappisseminaarin jälkeen Yhdysvalloissa Pyhän Ris-

tin teologisessa koulussa Bostonissa ja suoritti siellä Master of Divinity ja Master of Theology-tutkinnot vuosina 1983 ja 1989.

Rovasti Hakkarainen on opettanut teologiaa Suomen ortodoksisessa pappis-seminaarissa ja Joensuussa

vuodesta 1988. Hänet tunnetaan Bysantin kirkon historiaa ja teologiaa käsittelevästä laajasta kirjallisesta tuotannosta. Viime vuosina hän on kirjoittanut runsaasti bysanttilaisten isien terapeuttisesta teologiasta. Bysanttilainen teologia on hengellisen parantumisen tie-

dettä, joka kannustaa uskovia Jumalan ja lähimmäisen palvelemiseen.

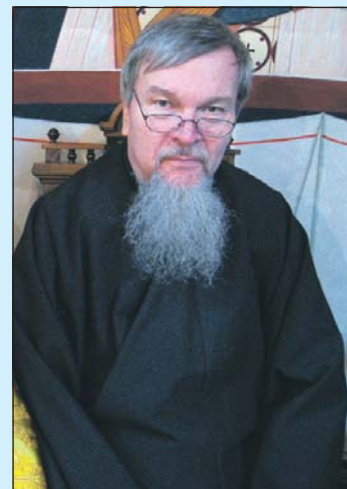
Hakkarainen valittiin Itä-Suomen yliopiston Joensuu-kampuksen vuoden 2014 opettajaksi.

Kajaanin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherranvirasto

Kauppakatu 10, PL 51, 87101 Kajaani,
kajaani@ort.fi

Kirkkoherranvirasto on avoinna
ti ja to klo 9-12 ja 13-15 puh. 045 606 2197

Kirkkoherra Andreas Larikka p. 045 116 7766
Toinen pappi Kauko Ivanoff p. 0400 275 111
Kanttorin tehtävien hoitaja
Hannakaisa Mönttinen p. 045 873 6889
Kanslianhoitaja Reijo Marjomaa
p. 045 606 2197 tai 040 848 5380

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Ihmisen kohtaaminen

Pääsiäisen jälkeen 4. sunnuntaina luetaan evankeliumi samarialaisen naisen ja Kristuksen kohtaamisesta kaivolla Sykarissa. Apostoli ja evankelista **Johanneksen** laaja kertomus tapahtumista Jaakobin kaivolla Samariassa on hyvä opetus ihmisen kohtaamisesta.

Jaakobin kaivolla kohtaaminen muutti samarialaisen naisen koko elämän suunnan. Vapahtaja ottaa hänet vastaan tuomitsematta, yrittämättä lannistaa tai alistaa häntä. Sen sijaan Hän rohkaisee naista olemaan oma itsensä ja olemaan teeskentelemättä muuta. Tältä totuus pohjalta Kristus lähtee ohjaamaan ja auttamaan häntä kohti todellisuuteen perustuvaa, kestäväää elämää. Heidän keskustelunsa osoittaa oikean hengellisen tiedon suuren merkityksen. Puutteelliset, jopa virheelliset inhimilliset näkemykset voivat aiheuttaa väärää rajoittuneisuutta hengelliseen elämään ja tämä taas puolestaan vain lisää henkilökohtaista ahdistusta ja tuskaa.

Kristus tahtoo ohjata meitä opetusellaan ja kirkkonsa kautta oikeaan rukoukseen, oikeaan tietoon Jumalasta, oikeaan uskoon ja kilvoitukseen. Tämä opetus varjelee myös toisesta aiheeseen liittyvästä vaarasta. Siitä, että me todellisten elämänky-

symysten peittämiseksi usein pakenemme muutoseikkoihin. Rukouksemme ei saa olla pelkkä ulkonainen tapa, myös sydämemme on oltava rukouksessa mukana. Meidän on rukoiltava tietoisesti, rakastavin sydämin ja tarkkaavaisesti. Kirkon yhteydessä me olemme rukouksen ja pyhyiden ilmapiirissä ja yhteisestä rukouksesta saamme voimaa myös yksityiseen kilvoitukseen.

Jesus antaa meille Samariassa seurattavan esimerkin. Ihminen on kohdattava avoimesti, hänen tekojaan ja aikaisempia vaiheitaan tuomitsematta. Toisiaan lähestyvien ihmisten välille muodostuu helposti erottava suojamuuri väärän suhtautumistavan vuoksi. Keskinäiseen auttamiseen ja ymmärtämiseen johtava ja perustuva yhteys jää silloin kokematta. Entiset ajatukset syyllisyydestämme ja rikkomuksistamme sen sijaan jäävät. Jää myös kokemus siitä, ettei Jumala kuule meidän rukoustamme. Näin toivottomuus vain lisääntyy siellä missä tuomitsemisen muuri nousee ihmisten välille.

Vapahtajamme on aina valmis kohtaamaan meidät. Hän, joka on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti. Hän ottaa meidät vastaan tuomitsematta, kuitenkin tahtoen vapauttaa ja puhdistaa meidät syntiemme taakasta ja

ahdistuksesta - ja vieläkin enemmän. Hän tahtoo avata sisällämme elävän veden lähteen ja johtaa meidät iankaikkiseen elämään.

Hän myös tahtoo tehdä meidät opetuslapsikseen ja seuraajikseen ihmisten, lähimmäistemme kohtaamisessa, ymmärtämisessä ja Jumalan valtakuntaan ohjaamisessa. Hän voi ja tahtoo meitä opettaa ja vahvistaa tähän. Hän on maailman Valo ja Vapahtaja, jota kohti kuljemme. Amen.

Reijo Marjomaa
Pastori

Athoslainen ikoni samarialaisen naisen ja Kristuksen kohtaamisesta.

Evakossa

Kajaanin seurakunnan kirkkoherran virasto muutti Pappilan remontin alta tilapäisesti Kauppakadulle monen tunteman entisen Pikantin tiloihin Citymarketin alakertaan. Tilapäistiloissa on työtilat kolmelle ja kokoustila noin 15 henkilölle. Käyntiosoite on Kauppakatu 10. Postiluukun puuttumisen vuoksi seurakunnalla on käytössään postilokero. Postiosoite on siten PL 51, 87101 Kajaani. Kajaanin seurakunnan kirkkoherranvirasto on tätä ennen toiminut yhtäjaksoisesti Väinämöisenkadun Pappilassa 55 vuotta. Muutto takaisin vanhaan Pappilaan on edessä syksyllä 2015.

Tilapäistiloissa toimitettiin vedenpyhitys ja toimintatilojen vihmominen 29.11.2014.

RAAKEL MARJOMAA

KAJAANI**Kristuksen kirkastumisen kirkko****Kirkkokatu 17 KAJAANI**

Isännöitsijä Markku Mustonen p.0503847222

La 14.2. klo 17 vigilia
 Su 15.2. klo 10 liturgia
 Su 15.2. klo 17 suuri ehtoopalvelus
 Ma 16.2. klo 17 katumuskanoni
 Ti 17.2. klo 17 katumuskanoni
 To 19.2. klo 17 katumuskanoni
 Ke 25.2. klo 17 EPL-liturgia
 La 28.2. klo 17 vigilia
 Su 1.3. klo 10 liturgia
 Ke 4.3. klo 17 EPL-liturgia
 La 7.3. klo 17 vigilia
 La 14.3. klo 17 vigilia
 Su 15.3. klo 10 liturgia
 La 21.3. klo 17 vigilia
 Ke 25.3. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
 La 28.3. klo 10 liturgia
 La 28.3. klo 17 vigilia
 Su 29.3. klo 10 liturgia
 Ke 1.4. klo 17 EPL-liturgia
 To 2.4. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
 Pe 3.4. klo 10 aamupalvelus
 Pe 3.4. klo 13 suuri ehtoopalvelus
 Pe 3.4. klo 17 aamupalvelus
 La 4.4. klo 10 liturgia
 La 4.4. klo 23.30 puoliyönpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
 Ma 6.4. klo 10 liturgia
 La 18.4. klo 17 vigilia
 Su 19.4. klo 10 liturgia
 La 2.5. klo 17 vigilia
 Su 3.5. klo 10 liturgia
 La 9.5. klo 17 vigilia
 Su 10.5. klo 10 liturgia

Ke 13.5. klo 10 liturgia
 La 16.5. klo 17 vigilia
 Su 17.5. klo 10 liturgia
 La 23.5. klo 17 vigilia
 Su 24.5. klo 10 liturgia

Lasari Muromalaisen tsasouna**Kirkkoahontie 461 KAJAANI**

Isännöitsijä Reijo Marjomaa p. 040 848 5380

Pe 22.5. klo 17 yleinen muistopalvelus

SOTKAMO**Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko****Rauhantie 13 SOTKAMO**

Isännöitsijä Andra Aldea-Löppönen puh. 044 202 7401

Ke 18.2. klo 17 katumuskanoni
 La 21.2. klo 17 vigilia
 La 22.2. klo 10 liturgia
 Su 8.3. klo 10 liturgia
 Ke 11.3. klo 17 EPL-liturgia
 La 11.4. klo 17 vigilia
 Su 12.4. klo 10 liturgia
 Ke 13.5. klo 17 vigilia
 To 14.5. klo 10 liturgia

KUHMO**Karjalan valistajien kirkko****Koulukatu 47 KUHMO**

Isännöitsijä Ritva Ivanoff p. 0400 275 111

Su 15.2. klo 17 suuri ehtoopalvelus
 To 19.2. klo 17 katumuskanoni
 La 26.3. klo 17 ehtoopalvelus

Su 1.3. klo 10 liturgia
 Ke 18.3. klo 17 EPL-liturgia
 Ke 25.3. klo 10 liturgia
 To 2.4. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
 La 25.4. klo 17 vigilia
 Su 26.4. klo 10 liturgia

SUOMUSSALMI**Pyhän ristin rukoushuone****Keskuskatu 1 SUOMUSSALMI**

Isännöitsijä Matti Vainio puh. 050 462 2129

Ti 17.2. klo 17 katumuskanoni
 Su 15.3. klo 10 liturgia
 Su 29.3. klo 10 liturgia
 Ke 1.4. klo 17 EPL-liturgia

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone**Kuivajärventie 196 KUIVAJÄRVI**

Isännöitsijä Jyrki Huovinen puh. 0400 284 711

Su 22.2. klo 10 liturgia
 Su 8.3. klo 10 liturgia
 Su 22.3. klo 10 liturgia
 Su 12.4. klo 10 liturgia

PALTAMO

Su 22.3. klo 10 liturgia

Muut tapahtumat:

Su 8.3. klo 11.00 lasten ja nuorten toimintapäivä Sotkamossa
 Pe 22.5. klo 15 Kajaanin hautausmaan siivoustalkoot

Ajantasaiset jumalanpalvelus- ja toimintatiedot paikallislehdissä ja ilmoitustalouilla.

Terveisiä Kuhmosta

Paimen-Sanomien lukijat muistavat minut matkakoina Royna, mutta nykyisin matkustaminen on jäänyt vähiin. Miten teillä lehden lukijoilla, lapsilla ja aikuisilla on mennyt?

Kun sanoin, että matkustaminen on jäänyt vähiin, se johtuu siitä, että muuttimme Kuhmoon. Isäntäni, **Kauko**-pappi hoitaa nykyisin seurakuntaa Kuhmosta käsin Kainuussa, joten matkat ovat lyhentyneet. Kun isäntäni lähtee palveluksiin Kajaaniin, Ämmänsaareen, tai Kuivajärvelle, niin minä jään kotiin emäntäni ruustinna Ritvan kanssa.

Meidän perheeseemme tuli yllättävä muutos ja minulle se oli suuri järky-

tys. Kotiimme tuli koiranpentu, jonka nimi on Pitko. Kun sanoin järkytys, se johtuu siitä, että olin ollut ainoa koira perheessämme. Pitko on sekarotuinen kuin myös minä. Pitko kiusaa joskus minua, haluten tietysti leikkiä kanssani. Minulla on ikää jo yhdeksän vuotta, enkä kehtaa enää riehaantua, kuten nuorempana. Pitko oli ollut kotonani kolme päivää ja se päivä oli lauantai. Seuraavan päivänä oli liturgia Kuhmon kirkossa. Kuulin, kun Kauko-pappi sanoi ruustinna Ritvalle, että Pitko pitää pyhittää pyhitetyllä vedellä. Näin sitten tapahtuikin. Isäntäni pirs-kotti Pitkon Kuhmon kirkon pihalla pyhitetyllä vedellä ja luki rukouksen.

Muistan, kun minä sain siunauksen pyhitetyllä vedellä seitsemän vuotta sitten Kiuruveden praasniekan yhteydessä. Esipaimen Panteleimon vihmoi minut. Ensin pelkäsin, koska en liiemmin tykkää vedestä, mutta jälkeinpäin ajateltuna se kaikki on ollut hyvä asia ja Jumalan siunausta.

Nykyisin kotikoira Roy

Kirkkoherran tervehdys

Kristuksessa rakkaat seurakuntalaiset

Toivotan Sinut ja koko perheesi tervetulleeksi seurakuntamme toimintaan.

Suuri pyhä paasto on hengellisen kasvun aikaa. Kirkoissa ja rukoushuoneissa toimitetaan jumalanpalveluksia juuri Sinua varten. Kristus ja Hänen kirkkonsa rakastaa omiaan ja tukee kaikkia kulkemaan kohti ikuista elämää.

Seurakunta on rakkauden yhteisö. Me kaikki ihmiset haluamme tulla rakastetuiksi ja hyväksytyiksi sellaisina kuin olemme ja me toivomme osaksemme toisilta ihmisiltä myös armahtavaa kohtaamista arkipäivän tilanteissa.

Me kaikki yhdessä luomme seurakuntiamme hengen. Se, mitä me tunnemme sydämessämme, tarttuu toisiin ihmisiin. Jos tuomme seurakuntiamme eri tilaisuuksiin ja kokouksiin vihaa ja katkeruutta, alakuloa ja epätoivoa, saastutamme koko ympäristömme. Näistä tunteista tulee kiukku ja tiuskiminen ihmisten välille, lannistuminen ja toisten lannistaminen. Kademieli ja toisen ihmisen kiusaaminen ovat arkipäivää myös seurakunnissamme. Nämä tunteet tarttuvat ihmisistä toiseen. On ihan meidän oma valintamme, miten vaikutamme ajattelulla omiin tunteisiimme ja sitä kautta toisten ihmisten tunteisiin.

Näiden kielteisten tunteitten sijaan voimme valita rakkauden, ilon ja rauhan. Voimme ajattelulla valita tunteiksemme ystävällisyyden ja hyvyyden, itsehillinnän ja uskollisuuden. Myös nämä hengenhedelmänä tiedetyt tunteet tarttuvat ihmisestä toiseen ja ne voivat muuttaa rukoushuonepiirit, kirkkomme ja kaikki seurakuntamme entistä paremmiksi yhteisöiksi meille kaikille. Opetelkaamme vaikuttamaan tunteisiimme ajatuksen kautta, niin että voisimme kulkea nyt paaston aikana pitkän harppauksen kohti ikuistaa elämää, kohti Kristuksen

rakkauden valtakuntaa. 40 päiväisen suuren paaston jälkeen Pääsiäisen riemussa saamme kokea yhdessä tämän ikuisen elämän esimakua.

Ihmispersoonaa muodostuu sielusta, hengestä ja ruumiista. Me palvelemme läpi elämämme aamusta iltaan ruumista, mitä sille antaisimme ruuaksi ja miten sen koristelisimme. Hengelle annamme viihdykettä lehtien, musiikin ja television välityksellä. Mutta mitä annamme sielulle, iankaikkisuuteen luodulle tärkeimmälle osallemme. Nyt paastossa keskitymme erityisesti sielun hyvinvointiin. Kirkko tarjoaa meille rakkautta ja hyväksyntää sekä armollisuutta pyhien sakramenttien kautta. Katumuksen ja sairaanvoitelun sakramentteihin sekä ehtoolliseen osallistuminen ovat paaston parasta antia. Erityisesti paastoliturgia illan hämärtydessä ruokkii sieluamme ja koko ihmistä. Pyhissä palveluksissa saamme kohdata Kristuksen, enkelit ja kaikki Hänen pyhänsä. ”Nyt taivasten voimat meidän kanssamme näkymättömästi palvovat. Sillä katso, kunnian Kuningas tulee sisälle. Katso, salaista, täydesti toimitettua uhria voittosaatossa kannetaan. Uskossa ja halajamisessa lähestykäämme, että tulisimme otollisiksi iankaikkisesta elämästä. Halleluja, halleluja, halleluja.”

Siunaten
Antero Petsalo
Kirkkoherra

Kiuruveden ortodoksisen seurakunnan kirkkoherranvirasto

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 KIURUVESI, gsm 044 775 2278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13. Virasto on suljettuna 6. - 17.3.2015.

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 KIURUVESI.

Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

Isä Antero on lomalla 29.4. - 11.5.2015.

Isä Anteron sielunhoitotunnit kirkossa keskiviikkoisin klo 11 - 13.

Seurakunnan eläkkeellä oleva pappi, rovasti Kauko Makkonen, Ylilestintie 346, 85900 REISJÄRVI.

Gsm 040 967 5505, e-mail: kauko.makkonen@ort.fi

Virkatodistukset tulee tilata Ortodoksisen kirkon keskusrekisteristä, ma - pe klo 9 - 15, puh. 0206 100 203, e-mail: keskusrekisteri@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kiuruvesi

Seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja 80 vuotta

Kiuruveden ortodoksisen seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja **Oleg Merioja** täytti 80 vuotta marraskuun alussa 2014. Haapajärvellä asuvan Meriojan syntymäpäivää vietettiin Nivalan Karvoskylän Kristuksen kirkastumisen muistolle pyhitetyssä kirkossa marraskuun ensimmäisenä sunnuntaina liturgian jälkeen. Merioja sai useita huomionosoituksia.

Kiuruveden seurakunnan kirkkoherra, rovasti **Antero Petsalo** esitti seurakunnan puolesta kiitokset aktiiviselle luottamushenkilölle. Kahvittelaisuudessa oli paikalla ystäviä ja työtovereita vuosikymmenten varrelta. Karjalassa, Salmin pitäjässä syntynyt Oleg Merioja toimi pitkään muun muassa Kalajokilaakson Tiistaiseuran puheenjohtajana. Haapajärvellä hän toimi aktiivivuosinaan vuosikymmenten ajan kaupungin sosiaalijohtajana.

ILMARI LUHTASELA

Ilmari Luhtasela

Kiuruveden seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajaa Olavi Meriojaa onnittelemassa rovasti Kauko Makkonen.

Tiistaiseurojen 30-vuotisjuhla

Vuonna 1984 perustetut Haapaveden, Kalajokilaakson ja Pyhäjärven tiistaiseurat viettivät yhteistä 30-vuotisjuhlaa Pyhäsalmissa sunnuntaina 30. Marraskuuta 2014. Juhla alkoi liturgialla Pyhäsalmen pyhän Elian tsasounassa. Liturgian toimitti Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa **Leo**, kansapalvelijoinaan Kiuruveden seurakunnan kirkkoherra **Antero Petsalo**, Kajaanin seurakunnan kirkkoherra **Andreas Larikka**, rovasti **Kauko Makkonen** ja ylidiaconi **Jyrki Härkönen**. Ponomareina toimivat **Pekka Hytönen** ja **Jaakko Luhtasela**. Director cantus **Aimoju-**

hani Maksimainen johti kirkkolaulua ja lukijana toimi **Jarmo Pylkkönen**.

Liturgian jälkeen vieraat siirtyivät Juhlakartano Verkkorantaan, jossa oli juhlaruokailu ja 30-vuotisjuhla. Juhla alkoi isä Antero Petsalon tervetuloivotuksella. Arkkipiispa Leo toi juhlaan Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan tervehdyksen. Kajaanin ortodoksisen seurakunnan tervehdyksen toi isä Andreas Larikka ja Pyhäjärven kaupungin tervehdyksen toi vt. kaupunginjohtaja **Veikko Tikkanen**. Lisäksi luettiin Oulun metropoliitan tehtävien hoitajan, piispa **Arsenin** tervehdys. Muiden tiistaiseurojen väki muisti merkkipäiväänsä viettävää kolmikkoa. Juhlassa kuultiin Aimojuhani Maksimaisen esittämä laulu Tšiganaiset ja pianokappale Kaipaus. Nivalalainen Tupa ja Teatteri – ryhmä esitti **Margit Uusitalon** ohjaaman, Muistoja nousee – monologin. **Maija Ylen-Julin** tulkitsi **Kyllikki Mäntylän** ja **Eeva Kilven** teksteistä kootun monologin lapsen tunnelmista sodan uhan alla ja **Opri**-vanhuksen muistoja elämästään ja sopeutumisestaan

evakkona uuteen ympäristöön. **Helvi Halmetoja** esitti monologissa laulut Laps' olen karjalan, Kotimaani onmpi Suomi ja Jo Karjalan kunnaille, joka yhteislauluna päätti esityksen.

Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunta muisti tiistaiseurojen aktiiveja myöntämällä kultaiset ansiomerkit **Annikki Mitroselle** (Kalajokilaakson tiistaiseura), **Eero Nurmesniemelle** ja **Aune Päiviselle** (Haapaveden tiistaiseura) ja **Maiju Torviselle** (Pyhäjärven tiistaiseura).

PSHV:N standaari ojennettiin **Oleg Meriojalle**, **Sakari** ja **Liisa Lukinille** ja **Aila Naumaselle** (Kalajokilaakson tiistaiseura) ja **Kaarina Rantakoi-vulle** (Pyhäjärven tiistaiseura).

PSHV:n kannustuskirjat myönnettiin **Asta** ja **Heikki Koskelle** ja **Irina** ja **Gennady Trifonovalle** (Pyhäjärven tiistaiseura).

Lämmin kiitos **Marja-Leena Maksimaiselle** ja Pyhäjärven tiistaiseuran aktiiveille juhlien järjestelyn päävastuun kantamisesta.

Jarmo Pylkkönen

IRINA TRIFONOVA

Mitä kuuluu Samovaari-kerholle?

Vuoden 2014 marras- ja joulukuu oli Nivalan Karvoskylällä, Kristuksen kirkastumisen kirkossa koontuvalle Samovaari-kerholle vilkas. Marraskuussa kanssa teimme päivän reissun aktiivisten kerholaisten kanssa Uuden Valamon luostariin Heinävedelle. Matkamme onnistui Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiön avulla, joka avusti Samovaari-kerhon matkaa. Tässä yhteydessä haluan kiittää sekä säätiötä, että henkilökohtaisesti säätiön asiamiestä **Sepo Maskosta**, jonka kanssa asiaa hoidettiin. Monille meille tämä luostarimatka oli ensimmäinen. Matkamme sujui hyvin ja matkasta jäi loistavia vaikutelmia.

Joulukuussa oli perinteinen Pyhän Nikolaoksen juhla. Karvoskylän Kristuksen kirkastumisen kirkko oli täynnä venäjän- ja suomenkielisiä vieraita ja seurakuntalaisia. Vieraita oli Pietarsaaresta saakka. Tunnelma oli juhlallinen ja hengellinen. Kaikki meni erinomaisesti Samovaari-kerhomme rakkaan paimenen, kirkkoherra **Antero Petsalon** toimittamana ja ohjaamana.

Toivon Teille veljet ja sisaret terveyttä ja onnea uudelle vuodelle!

Как дела у самовара?

Два последних месяца ушедшего года для "Самовара" были необычными. Вноябре, мы с активными самоварниками посетили однодневной поездкой Ново-Валаамский монастырь в Хейнявеси. Поездка состоялась благодаря фонду Епархии города Оулу, который выделил деньги для нашего кружка. Пользуясь случаем, хочу поблагодарить фонд в лице **Сеппо Масконен**, с которым мы вели сотрудничество. Для многих эта поездка в монастырь была первой. Домой все вернулись с прекрасными впечатлениями.

В декабре был проведён, став уже традиционным, Праздник Николы-Зимнего. Церковь была полна русскоговорящими и финскоговорящими гостями и прихожанами. Гости были даже из Пиетарсаари. Настроение было праздничным и одухотворённым, благодаря постоянному нашему наставнику и душе нашего "Самовара" отцу **Антеро**.

Здоровья и счастья, Вам братья и сёстры в Новом году!

Трифонова Ирина
Irina Trifonova

IRINA TRIFONOVA

IRINA TRIFONOVA

JARMO PYLKKÖNEN

Lauantaina 24.1. ehtoopalveluksen jälkeen kuvataiteilija Natalia Pikkarainen lahjoitti Pyhää Kolminaisuutta kuvaavan mosaiikki-ikonin Nivalan Karvoskylällä sijaitsevalle Kristuksen kirkastumisen kirkolle. Seurakunnan puolesta lahjoituksen vastaanotti kirkkoherra Antero Petsalo.

Kiuruvesi

Pyhän Nikolaoksen kirkko Niemistenkatu 6

Isännöitsijä Aune Lipsäinen 050 919 5973

Su 15.2. klo 10 Liturgia, toim. Metropolilta Elia, kirkkokahvit
 Su 15.2. klo 13 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus, toim. Metropolilta Elia
 Ke 18.2. klo 17 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
 Ke 25.2. klo 16 Katumuksen sakramentti
 Ke 25.2. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
 Su 1.3. klo 10 Liturgia
 La 7.3. klo 17 Ristinkumartamisen juhligiglia
 Ke 11.3. klo 15 Katumuksen sakramentti
 Ke 11.3. klo 16 Sairaanhoidon sakramentti
 Ke 11.3. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
 Su 15.3. klo 10 Liturgia
 Ti 24.3. klo 17 Juhligiglia
 Ke 25.3. klo 10 Liturgia, Jumalansyntyttäjän Neitseeseen Marian ilmestys
 La 28.3. klo 17 Palmusunnuntain juhligiglia
 Su 29.3. klo 10 Liturgia, Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai
 Ke 1.4. klo 17 Aamupalvelus
 To 2.4. klo 17 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia
 Pe 3.4. klo 15 Suuri ehtoopalvelus
 Pe 3.4. klo 18 Aamupalvelus ja Kristuksen haudaus
 La 4.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia
 La 4.4. klo 23:30 Puolijöpalvelus, aamupalvelus ja liturgia, kirkkokahvit

Kristus nousi kuolleista – Totisesti nousi!

Su 5.4. klo 15 Suuri ehtoopalvelus, Herran Pääsiäinen, Kristuksen ylösnouseminen
 Ke 8.4. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, koululaisjumalanpalvelus
 Ti 14.4. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä, Tuomaan tiistai
 Ke 13.5. klo 17 Helatorstain juhligiglia
 To 14.5. klo 10 Liturgia, Herran taivaaseen astuminen, helatorstai
 La 23.5. klo 17 Juhligiglia
 Su 24.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä

Muut tilaisuudet ja tapahtumat

La 28.3. klo 12 – 13 Pääsiäismyyjäiset diakoniatyön hyväksi

Kiuruveden tiistaiseuran kokoontumiset:

Ti 24.2. klo 17:30 srk-salissa
 Ti 17.3. klo 17:30 srk-salissa
 Ti 14.4. klo 17:30 srk-salissa
 Ti 28.4. klo 17:30 srk-salissa

Tervetuloa!

Kansalaisopiston ikonipiirin kokoontumiset joka toinen torstai klo 17 ikonimaalaushuoneessa.

Tuohuskerhon kokoontumiset:

Ke 11.2. klo 17 srk-salissa
 Ke 25.2. klo 17 srk-salissa
 Ke 4.3. klo 17 srk-salissa
 Ke 18.3. klo 17 srk-salissa
 Ke 25.3. klo 17 srk-salissa
 Ke 15.4. klo 17 srk-salissa
 Ke 22.4. klo 17 srk-salissa
 Lapset ja nuoret, sydämellisesti tervetuloa!

Karvoskylä

Pyhän Kristuksen kirkastumisen kirkko Jokikyläntie 7

Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen 040 5706 936

Ti 17.2. klo 17 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
 La 28.2. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä
 Su 8.3. klo 10 Liturgia, ristinkumartamisen sunnuntai
 Ke 18.3. klo 15 Katumuksen sakramentti
 Ke 18.3. klo 16 Sairaanhoidon sakramentti
 Ke 18.3. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
 La 21.3. klo 15 Akatistos Jumalansyntyttäjälle
 La 4.4. klo 23:30 Puolijöpalvelus, aamupalvelus ja liturgia, kirkkokahvit
 Su 10.5. klo 10 Liturgia ja äitienpäivän rukouspalvelus
 La 16.5. klo 17 Ehtoopalvelus

Muut tilaisuudet, tervetuloa

Ti 17.2. klo 17 alkavan palveluksen jälkeen Kalajokilaakson tiistaiseuran vuosikokous
 La 21.2. klo 15 Samovaarikerho
 La 21.3. klo 15 alkavan palveluksen jälkeen Samovaarikerho
 La 25.4. klo 17 Vigilia ja maahanmuuttajien ilta Kiuruvedellä
 La 16.5. klo 15 Samovaarikerho

Pyhäsalmi

Profeetta Elian rukoushuone Vesitornintie 15

Isännöitsijä Marja-Leena Maksimainen 040 708 8751

To 19.2. klo 17 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
 La 28.2. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä
 Pe 20.3. klo 16:30 Katumuksen sakramentti
 Pe 20.3. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
 Pe 3.4. klo 10 Aamupalvelus ja 12 kärsimys-evankeliumia, pitkäperjantai
 Su 19.4. klo 10 Liturgia
 Ma 25.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Hengen päivä, II helluntaipäivä

JARMO PYLKKÖNEN

Haapaveden Kytökylällä, Neitsyn Marian syntymän tsasounassa toimitettiin sunnuntaina 18.1. liturgia. Kirkkoherra Antero Petsalo toimitti palveluksen. Kuorossa vasemmalta Ritva Suotula ja Vappu Torkkola.

Muut tilaisuudet, tervetuloa

To 19.2. klo 17 alkavan palveluksen jälkeen Pyhäjärven tiistaiseuran vuosikokous
 Ke 11.3. klo 13 Pyhäjärven tiistaiseura
 Ke 15.4. klo 13 Pyhäjärven tiistaiseura
 Ke 20.5. klo 13 Pyhäjärven tiistaiseura

Kytökylä

Jumaläidin syntymän rukoushuone Kytökyläntie 724

Isännöitsijä Pekka Hytönen 044 545 4100

Ma 16.2. klo 17 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
 Su 22.2. klo 10 Liturgia
 Ke 4.3. klo 16.30 Katumuksen sakramentti
 Ke 4.3. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
 Su 22.3. klo 10 Liturgia
 Ma 6.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, II pääsiäispäivä
 Su 17.5. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet, tervetuloa

Ma 16.2. klo 17 alkavan palveluksen jälkeen Haapaveden tiistaiseuran vuosikokous

Seurakunnan yhteiset tapahtumat:

25.4. - 26.4. Kiuruvesi, Pyhän Nikolaoksen kirkko.
 Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ry. (PSHV) tapahtuma: Löytöretki kirkkoon!
 Lauantai : klo 17.00 Vigilia ja maahanmuuttajien yhteinen ilta
 Sunnuntai: klo 10.00 Liturgia, perhekirkko. Kirkkokahvitilaisuus, jossa ohjelmaa.
 Tilaisuuksissa ovat mukana piispa Arseni ja PSHV:n toiminnanjohtaja, rovasti Sergius Colliander.

Kirkkoherran tervehdys

Suuri paasto - kutsu muutokseen, katse tulevaan

Olen saanut työskennellä seurakunnassamme nyt noin kolmen kuukauden ajan. Tänä aikana olen jo saanut varsin kattavan kuvan seurakunnastamme ja sen toiminnasta. Näkemäni ja kokemani perusteella voin ilolla sanoa, että seurakunnassa asiat ovat suurelta osin hyvällä mallilla.

Olen ilokseni saanut huomata, että seurakunnassa on osaavien ja sitoutuneiden työntekijöiden lisäksi suuri joukko ihmisiä, jotka ovat valmiita pyyteettömästi uhraamaan omaa aikaansa yhteiseksi hyväksi. Omasta ja kaikkien seurakuntalaisten puolesta haluan esittää suuren kiitoksen kaikille jotka omalla työpanoksellaan palvelevat kirkkoa. Aina olisi parempi, mikäli vapaaehtoisten joukko olisi suurempi. Tällöin ei yksittäisen ihmisen kuormitus kasva liian suureksi. Seurakunnan tuoreena työntekijänä minulla ei vielä ole tietoa jokaisen seurakuntalaisen vahvuusalueista ja mahdollisuuksista palvella kirkkoa. Pyydänkin, että rohkeasti kerrotte omista mahdollisuuksistanne olla tekemässä työtä yhteisömmeksi.

Alkava suuri paasto kutsuu meitä luopumaan turhasta. Se kutsuu meitä luopumaan menneisyyden kuormasta, jotta voisimme suunnata itsemme kohti Jumalaa. Samalla kun omassa hengellisessä elämässämme tarkistamme suuntaamme ja muutamme elämämme kurssia oikeaksi, kohti tulevaa, kohti Valoa. Myös seurakuntaelämässä ja seurakunnan toiminnassa meidän tulee pyrkiä samaan. Emme voi liiaksi kiinnittyä menneeseen, sillä tuijottaessamme menneisyyteen emme kykene suuntaamaan tulevaan.

Samalla kun paaston avulla luovumme turhasta ja kohdistamme huomionsamme uudelleen kohti Jumalan valtakuntaa. On myös seurakunnan toiminnassa paikallaan suunnata katseemme eteenpäin. Yhdessä voimme rakentaa myös seurakuntamme tulevaisuudesta valoisan!

Jaakko Vainio
Kirkkoherra

ANNELI PIETARINEN

Liturgia Hetan kotakappelissa.

ANNELI PIETARINEN

Rovaniemen kirkkokuoroon on saatu uusia laulajia.

Lapin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherranvirasto

Ounasvaarantie 16, 96400 Rovaniemi
<http://ort.fi/lappi>

Kanslia avoinna: Ke 9.00–13.00,
lappi@ort.fi
Kanslian puhelinpäivystys ma-pe klo 9-12.30 (016) 312 361

Kirkkoherra Jaakko Vainio 0400 178 744
Toinen pappi Rauno Pietarinen 050 3099120
Ivalon kanttori Anneli Pietarinen 040 7479628

NOORA TAIVALANTTI

Piispa Arseni ja diakoni Erkki pyhän apostoli Andrean praasniekassa Rovaniemellä.

Kirkkoherra Jaakko Vainio

Teologian maisteri, joka aloitti kirkkoherran tehtävässä marraskuussa 2014 ja asetettiin metropoliitan toimesta tehtävänsä 25.1.2015. Perhe: vaimo Domna, Veera 6v., Pietari 4v. ja Jeremia 1.5 v.

Mistä aiheesta teit gradun? Ja aiotko hyödyntää sitä tietoa työssäsi?

– Pro gradu – tutkielmani tein kirkkomme pappien työhyvinvoinnista. Sen pohjalta minulla on varsin hyvä käsitys seurakuntatyön mahdollisista haasteista. Kenties tutkimukseni myötä osaan edes joiltakin osin keventää työn kuormittavuutta.

Visiosi Lapin seurakunnan kehittämisestä?

– Haluan, että Lapin seurakunta on elinvoimainen ja elävä seurakunta myös tulevaisuudessa. Tärkeää on turvata seurakuntatyön tulevaisuus seurakunnan laajalla alueella. Tavoitteena toki on saada seurakunnan laajan alueen jumalanpalvelusyhteisöt toimimaan entistä vireämmin. Rovasti Rauno Pietarinen ja kanttori Anneli Pietarinen ovat jo aloittaneet seurakuntaelämän virkistytämisen seurakuntamme pohjoisosissa. Myös Rovaniemi, Lapin maakunnan virkeänä keskuksena tarjoaa hyvän mahdollisuuden elävän seurakunnan kehittämiseksi.

ANNELI PIETARINEN

Pappina olet itse usein antajan paikalla. Miten itse hoidat hengellistä elämääsi?

– En näe, että toisen ihmisen auttaminen olisi minulta jollakin tavalla pois. Toki työssä joutuu kohtaamaan kuluttavia asioita, mutta usein niistäkin saa myös itse

jotakin. Erityisesti jumalanpalvelukset antavat voimaa tehdä työtä.

Johannes Mäntymäki

Runokirja pohjoisen ystäville

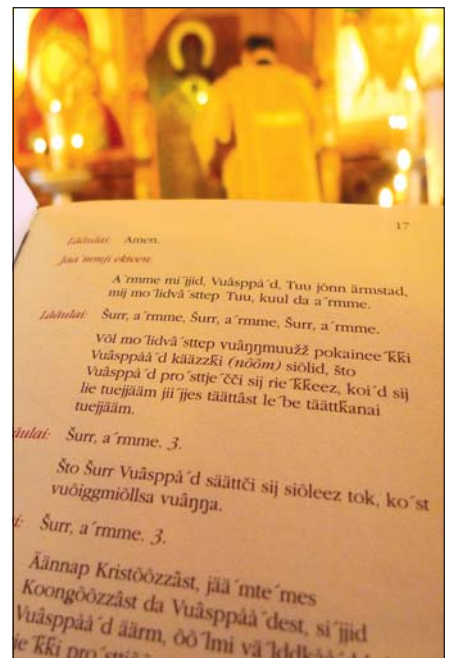
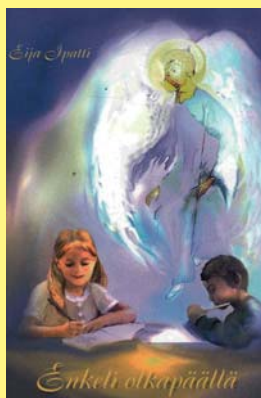
Uskonnonopettaja Eija Ipatti on julkaissut runokirjan "Enkeli olkapäällä". Kaikkiaan 47 runoa kosketelevat niin uskonnonopetusta kuin silmälasejakin. Suurin aihekokonaisuus liittyy kuitenkin pyhän Trifonin kansaan, kolttiin. Runoissa on herkkää ihmisseläisyyttä, yllättävää huumoria ja syvän uskonkemuksen tuomaa väriä.

Kaikille Lapista ja kolttakulttuurista kiinnostuneille runokirja on tärkeä hankinta niin isä Yrjö Rämeeeseen ja Lappiin liittyvien runojen, kuin myös kauniiden valokuvien takia.

Kolttasaamelaisia asuu Lapin seurakunnassa erityisesti Inarin kunnassa Sevettijärvi-Näätämon, Keväjärven ja Nellimin kylissä sekä myös kunnan keskuksessa Ivalossa. Alueen jumalanpalveluksissa käytetään säännöllisesti myös koltan kieltä.

Inarin kunnassa ortodoksisen uskonnon opettajana aikoinaan toiminut Eija Ipatti lahjoittaa runokirjan koko tuoton Lapin ortodoksiselle seurakunnalle kolttalasten ja -nuorten parissa tehtävään työhön.

Eija Ipatti: Enkeli olkapäällä. 2014. 82 s. Saatavilla mm. Lapin seurakunnasta (lappi@ort.fi) hintaan 15 € + postikulut.

ANNELI PIETARINEN

Seurakunnan pohjoisosissa käytetään kaikissa palveluksissa myös koltankieltä.

Pyhän Apostoli Andreksen kirkko Unasvaarantie 16, Rovaniemi

Mahdolliset muutokset ilmoitetaan seurakunnan internet –sivuilla ort.fi/lappi

Ti 17.2. klo 17 p. Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni

Ke 18.2. klo 17 p. Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni

Pe 20.2. klo 17 paastoliturgia

La 28.2. klo 18 vigilia (Metropoliitta Elia)

Su 1.3. klo 10 liturgia (Metropoliitta Elia)

Pe 13.3. klo 17 paastoliturgia

La 14.3.

- klo 15 alkaen mahdollisuus katumuksen sakramenttiin (isä Rauno)

- klo 18 vigilia

Su 15.3. klo 10 liturgia

25.3. klo 10 aamupalvelus (Marian ilmestyspäivä)

Ke 25.3. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia (Marian Ilmestyspäivä)

26.3. klo 18 ehtoopalvelus ja ekumeeninen ristisaatto ev. lut. kirkolle. Iltateet ev.lut. seurakuntasalilla.

Pe 27.3. klo 17 paastoliturgia

La 28.3. klo 10 liturgia

-klo 16 alkaen virpovitsojen tekemistä Pet-samo-salissa

- klo 18 suuri ehtoopalvelus, Palmusunnuntai, virpovitsojen siunaaminen

Su 29.3. klo 9 aamupalvelus ja klo 10 liturgia, Palmusunnuntai

Ma 30.3. klo 10 aamupalvelus (Suuri maanantai)

Ti 31.3. klo 10 aamupalvelus (Suuri tiistai)

- klo 17 paastoliturgia

Ke 1.4. klo 10 aamupalvelus (Suuri keskiviikko)

- klo 17 paastoliturgia

To 2.4. klo 10 aamupalvelus (Suuri torstai)

- klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia (Ehtoollisen asettamisen muisto)

Pe 3.4. klo 9 aamupalvelus (Suuri perjantai, 12 evankeliumia Kristuksen kärsimyksistä)

- klo 14 ehtoopalvelus

- klo 18 Suuren launtain aamupalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)

La 4.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia (Suuri lauantai)

-klo 23.30 puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia. Kristuksen ylösnousemuksen juhla, Pyhä Pääsiäinen.

Su 5.4. klo 14. Suuri ehtoopalvelus, Pyhä Pääsiäinen.

Ma 6.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto kirkon ympäri, II pääsiäispäivä

- Palveluksen jälkeen lapsille ohjelmaa Pet-samo-salissa

To 9.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto kirkon ympäri (koululaiset)

La 18.4. vigilia

Su 19.4. liturgia

La 9.5. vigilia

Su 10.5. liturgia, äitienpäiväjuhla Petsamo-salissa

Kemijärvi Ev.lut. seurakunnan kerhotoalo (vanha pappila)

ANNELI PIETARINEN

Liturgia Utsjoen kirkossa.

To 19.2. klo 17 p. Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni. iltateet.

Sodankylä (Ev.lut. seurakuntatalo)

Ma 30.3. klo 17 paastoliturgia (Suuri maanantai)

Su 3.5. klo 10 liturgia

Ivalo p. Nikolaoksen kirkko:

Ma 16.2. klo 10 aamupalvelus (1.paastoviikko)

Ke 18.2. klo 10 aamupalvelus (1.paastoviikko)

- klo 17 paastoliturgia ja p. Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni (1.paastoviikko)

To 19.2. klo 10 aamupalvelus (1.paastoviikko)

La 21.2. klo 18 vigilia

Ke 25.2. klo 10 aamupalvelus (2.paastoviikko)

- klo 17 paastoliturgia (Metropoliitta Elia)

To 26.2. klo 10 aamupalvelus (Metropoliitta Elia)

La 7.3. klo 18 vigilia (kirkkoherra Jaakko Vainio)

Ke 11.3. klo 10 aamupalvelus (4. paastoviikko)

- klo 17 paastoliturgia

To 12.3. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

To 19.3. klo 17 p. Andreas Kreetalaisen katumuskanoni

La 21.3. klo 18 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia (p. Maria Egyptiläisen sunnuntai)

Ke 25.3. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 liturgia (Marian Ilmestyspäivä)

To 26.3. klo 10 aamupalvelus (6.paastoviikko)

- klo 17 ehtoopalvelus

Su 29.3. klo 9 aamupalvelus ja klo 10 liturgia, Palmusunnuntai, virpovitsojen siunaaminen

Ke 1.4. klo 10 aamupalvelus (Suuri Keskiviikko)

- klo 17 paastoliturgia

To 2.4. klo 10 aamupalvelus (Kiirastorstai)

- klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia (Ehtoollisen asettamisen muisto)

Pe 3.4. klo 10 aamupalvelus (Pitkäperjantai)

La 4.4. klo 10 aamupalvelus (Suuri Lauantai, Kristuksen hautauspalvelus)

- klo 14 ehtoopalvelus ja liturgia (Suuri lauantai)

Ma 6.4. klo 9 aamupalvelus ja klo 10 liturgia ja ristisaatto kirkon ympäri, II pääsiäispäivä

Ke 8.4. klo 17 ehtoopalvelus (Kirkas viikko)

To 9.4. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

- Pe 10.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto kirkon ympäri (koululaiset)

Ke 15.4. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

To 16.4. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

Ke 22.4. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

To 23.4. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

La 25.4. klo 18 vigilia

Ke 29.4. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

To 30.4. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

Ke 6.5. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelus

To 7.5. klo 10 aamupalvelus

- klo 17 ehtoopalvelu

La 16.5. klo 18 vigilia

Su 17.5. klo 10 liturgia

Nellim p. Kolminaisuuden ja p. Trifon Petsamolaisen kirkko

Ma 16.2. klo 18 p. Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni (1.paastoviikko)

Su 22.2. klo 10 liturgia (Ortodoksisuuden sunnuntai)

Su 8.3. klo 10 liturgia (kirkkoherra Jaakko Vainio) Ristin sunnuntai

Ti 31.3. klo 18 paastoliturgia (Suuri Tiistai)

Pe 3.4. klo 18 ehtoopalvelus (Pitkä Perjantai, Kristuksen hautakuvan esiinkantaminen)

Su 5.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus (Pyhä Pääsiäinen)

Su 26.4. klo 10 liturgia

La-Su 23.-24.5. Helluntai, Pyhäkön vuosijuhla.

Sevettijärvi p. Trifon Petsamolaisen kirkko

Ti 17.2. klo 18 p. Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni (1.paastoviikko)

Pe 27.2. klo 16 paastoliturgia (Metropoliitta Elia)

La 28.3. klo 10 liturgia

- klo 17 suuri ehtoopalvelus (virpovitsojen siunaaminen)

Ma 30.3. klo 18 paastoliturgia (Suuri Maanantai)

La 4.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus, aamupalvelus ja liturgia. Kristuksen ylönousemuksen juhla, pyhä Pääsiäinen.

La 25.4. klo 10 liturgia

To 14.5. klo 10 liturgia, Kristuksen taivaaseen astuminen (kirkkoherra Jaakko Vainio)

Keväjärvi p. Boriksen ja Glebin tsasouna

Ke 13.5. klo 18 vigilia Kristuksen taivaaseen astuminen (kirkkoherra Jaakko Vainio)

Inarin alueen palvelusten mahdolliset muutokset ilmoitetaan Inarilaisessa

Metropoliitta Elia Lapin seurakunnassa 25.2.-1.3.

Jumalanpalvelukset metropoliitan johdolla: Keskiviikko 25.2.

klo 17 paastoliturgia, Ivalo

Torstai 26.2.

klo 10 aamupalvelus, Ivalo

klo 17 ehtoopalvelus, Ivalo

Perjantai 27.2.

klo 16 paastoliturgia, Sevettijärvi

Lauantai 28.2.

klo 18 vigilia, Rovaniemi

Sunnuntai 1.3.

klo 10 liturgia, Rovaniemi

ROVANIEMEN TIISTASEURA

Kokoontumiset kevään aikana Petsamo-salissa.

Vuosikokous to 22.1. kello 16.00

To 12.2 kello 16.00

Ke 18.2. kello 17.00 Meri-Lapin tiistaiseura

vierailee

To 5.3. kello 16.00 muistelemme arkkipiispa Paavalia. Tule kertomaan henkilökohtaisia muistoja arkkipiispasta, joita voidaan hyödyntää meneillään olevassa elämäkertatutkimuksessa. FT Paula Tuomikoski kertoo tutkimushankkeesta ja kuvaa isä Espaimenen elämänvaiheita.

Ke 25.3. Neitsyt Marian ilmestys-juhla. Aamupalveluksen jälkeen n.11.00 paastoateria. Aterian jälkeen valmistamme virpovitsoja.

To 9.4 kello 16.00

To 7.5. kello 16.00

Lasten leiri kouluikäisille lapsille Sevettijärvellä 25.-27.6.2015.

Leirikirje on tulossa seurakuntaan kuuluville lapsille kevään aikana.

Leiristä on lisätietoa seuraavassa Paimen Sanomissa.

Näyttelyitä seurakunnassa

Lapin seurakunnassa pidettiin kaksi näyttelyä risteistä. Rovaniemellä Petsamosalissa oli ensimmäinen näyttely Rovaniemi-päivien yhteydessä 6.-7.9. Väkeä kävi n. 70 henkeä ja moni heistä tutustui samalla pyhän Andreksen kirkkoon, jossa oli samaan aikaan kirkkolauluesityksiä ja kirkon opastusta.

Sevettijärven seurakuntasalissa oli vastaava näyttely Loppiaisen jälkeisellä viikolla. Koko Sevettijärven koulu kävi ihmettelemässä yli 100 erikokoista ristiä eri maista ja eri materiaaleista tehtynä.

Rauno Pietarinen

Ristinäyttely Rovaniemellä.

NOORA TAIVALANTI

ANNELI PIETARINEN

Pyhän Nikolaoksen praasniekka Ivalossa 6.12.

Kirkkoherran tervehdys

Juhla

Tätä kirjoittaessani seurakuntamme on juuri jättänyt taakseen piispaksi vihkimisen juhlan, jota vietettiin viikonvaihteessa 10.-11.1.2015. Juhla oli ainutlaatuinen kirkkomme, hiippakuntamme ja seurakuntamme historiassa.

Suomen ortodoksisen kirkon kannalta metropoliitta Elia oli ensimmäinen seurakuntapapista suoraan hiippakuntapiispaksi vihitty sitten piispa Aleksanterin. Hänet vihittiin Sortavalassa vuonna 1935. Kaikki muut hiippakuntapiispat Paavalista Panteleimoniin tulivat ensin apulaispiipoiksi. Tuosta asemasta he sittemmin nousivat ylöspäin, kuka hiippakunnan, kuka koko kirkon johtoon.

Oulun hiippakunnan osalta oli historiallista, että piispaksi vihkiminen tapahtui hiippakuntamme alueella ja eritoten Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa Oulussa. Ennen tätä sotien jälkeen vihityistä piispoista kuusi oli vihitty Kuopiossa, yksi Helsingissä ja yksi Uudessa Valamossa.

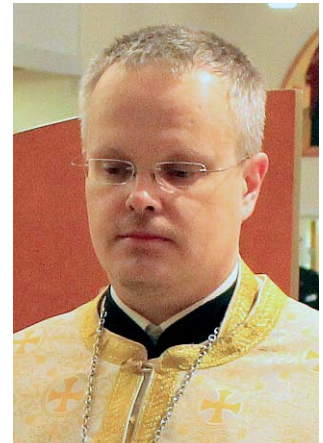
Seurakuntamme kannalta juhla oli suurin pariin vuosikymmeneen. Se sai varsin paljon näkyvyyttä paikallisesti ja jossain määrin valtakunnallisesti. Juhla oli kirkkomme ”näyteikkuna” muuhun yhteiskuntaan päin. Pienelle kirkollemme on tärkeää olla esillä myönteisissä merkeissä.

Samalla juhla oli merkittävä mahdollisuus esitellä seurakuntaamme ja hiippakuntaamme kirkkomme ydinalueiden ihmisille, niin päättäjille kuin muille. Ydinalueilla tarkoitan Savo-Karjalaa ja pääkaupunkiseutua. Kun katsoo Suomen karttaa, niin Oulun seutu ja koko Pohjois-Suomi on hieman etäinen ja irrallinen muun Suomen näkökulmasta. Se on sitä joskus myös kirkollisesti. Kirkkomme eri alueiden välinen yhteistyö lisääntykseen ja syventykseen tästä eteenpäin.

Juhla suunniteltiin ja toteutettiin suurelta osin seurakuntamme työntekijöiden, vapaaehtoistoimijoiden ja hiippakuntakanslian väen yhteisin väsymättömin ponnistuksin. Siitä heille lämmin kiitos.

Tästä on hyvä jatkaa suureen paastoon ja sitä kautta kohti juhlien juhlaa - ristin ja ylösnousemuksen pääsiäistä.

Marko Patronen
Kirkkoherra

Oulun ortodoksisen seurakunnan kirkkoherranvirasto

Torikatu 74, 90120 Oulu, p. 044 511 5741,
sähköposti: oulu@ort.fi

Kirkkoherranvirasto avoinna ma-pe klo 9-12

Virkatodistukset kirkon keskusrekisteristä, p. 0206 100 203
(ma-pe klo 9-15), keskusrekisteri@ort.fi

kirkkoherra Marko Patronen, p. 044 5115 742
2. pappi Tuukka Rantanen, 044 5115 744
kanttori Juuso Vola, p. 044 5115 743
2. kanttori Helena Matsi, p. 044 5115 748
katedraalin isännöitsijä Kari Vasko, p. 044 5115 745

Papiston ja kanttorien vapaapäivät maanantaisin ja tiistaisin.

Vuosilomat:

Kirkkoherra Marko Patronen 13.-19.4.
2. kanttori Helena Matsi 2.-8.3.

Tervetuloa Oulun ortodoksisen seurakunnan nuorteniltoihin!

Illat aloitetaan katedraalissa (Torikatu 74) ehtoopalveluksella klo 18 jonka jälkeen kerhohuoneella on tarjolla rentoa seuraa leppoisisassa ilmapiirissä, yhteistä elämän ihmettelyä pelien ja muun mukavan yhdessä tekemisen ohessa. Toisinaan lähdemme kaupungille keilaamisen, leffan, megazonen ym. merkeissä. Ja aina on tarjolla myös jotain pientä mutta herkullista purtavaa :) Kevään 2015 nuortenillat joka toinen torstai: 12.2., 26.2., 12.3., 26.3., 9.4., 23.4., 7.5. ja 21.5.

Lisätietoja: tuukka.rantanen@ort.fi / 044 5115 744

TUIUKKA RANTANEN

Lucia-juhla Kemin kirkossa 13.12.

TUIUKKA RANTANEN

Oulun perhekerhon äitejä lapsineen marras-kuussa 2014.

LAURA KAURANEN

Paimen Sanomat sähköisesti
www.paimensanomat.fi
facebook.com/paimensanomat

ANNE PATRONEN

Piispa Arseni siunasi kirkkoherra Marko Patroselle kultaristin kanto-oikeuden 25.12.2014.

NYKYPÄIVÄN JOB

elokuvateatteri Studiossa
 lauantaina 14.2.15 klo 13.00 alkaen

Teemasta alustaa TT Matti Myllykoski.
 Tapahtumassa nähdään Joel ja Ethan Coenin elokuva
 "A Serious Man" (2009, 106 min.).

Vapaa pääsy.

Järjestäjät:
 Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätio
 Tuuran seurakunta

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali Torikatu 74

Isännöitsijä Kari Vasko
p. 044 511 5745

ke 11.2. klo 18 ehtoopalvelus
to 12.2. klo 18 ehtoopalvelus
la 14.2. klo 18 vigilia
su 15.2. klo 10 liturgia
su 15.2. klo 18 sovintosunnuntain suuri ehtoopalvelus
ma 16.2. klo 18 suuri katumuskanoni
ti 17.2. klo 18 suuri katumuskanoni
ke 18.2. klo 18 suuri katumuskanoni
to 19.2. klo 18 suuri katumuskanoni
pe 20.2. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
la 21.2. klo 18 suuri ehtoopalvelus ja yleinen katumuksen sakramentti
su 22.2. klo 10 liturgia
ke 25.2. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
to 26.2. klo 18 ehtoopalvelus
la 28.2. klo 18 vigilia
su 1.3. klo 10 liturgia
ke 4.3. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
to 5.3. klo 18 ehtoopalvelus
la 7.3. klo 18 vigilia
su 8.3. klo 10 liturgia
ke 11.3. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
to 12.3. klo 18 ehtoopalvelus
la 14.3. klo 18 vigilia
su 15.3. klo 10 liturgia
to 19.3. klo 17 suuri katumuskanoni
pe 20.3. klo 18 akatistos
la 21.3. klo 18 vigilia
su 22.3. klo 10 liturgia
ti 24.3. klo 18 vigilia
ke 25.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia, Neitsyt Marian ilmestys
ke 25.3. klo 18 akatistos
to 26.3. klo 18 ehtoopalvelus
la 28.3. klo 10 liturgia, Lasaruksen lauantai, mirhalla voitellun sakramentti katekumeeneille
la 28.3. klo 18 vigilia ja virpovitsojen siunaus
su 29.3. klo 10 liturgia, palmusunnuntai
ke 1.4. klo 9 aamupalvelus
ke 1.4. klo 18 yleinen sairaanhoito
to 2.4. klo 9 aamupalvelus
to 2.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
pe 3.4. klo 9 aamupalvelus, 12 kärsimysevankeiumia
pe 3.4. klo 13 suuri ehtoopalvelus
pe 3.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto
la 4.4. klo 9 suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia
la 4.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus
la 4.4. klo 24 ristisaatto ja aamupalvelus
su 5.4. klo 1 liturgia, Kristuksen ylösnousemus, Herran pääsiäinen
su 5.4. klo 16 suuri ehtoopalvelus

ma 6.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten pääsiäinen
ke 8.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus
to 9.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, koululaiset
to 9.4. klo 18 ehtoopalvelus
la 11.4. klo 18 vigilia
su 12.4. klo 10 liturgia
ke 15.4. klo 18 ehtoopalvelus
to 16.4. klo 18 ehtoopalvelus
la 18.4. klo 18 vigilia
su 19.4. klo 10 liturgia, kirkkoon liittyneiden tulojuhla
ke 22.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus
to 23.4. klo 18 ehtoopalvelus
la 25.4. klo 18 vigilia
su 26.4. klo 10 liturgia
ke 29.4. klo 18 ehtoopalvelus
la 2.5. klo 18 vigilia
su 3.5. klo 10 liturgia
ke 6.5. klo 18 ehtoopalvelus
to 7.5. klo 18 ehtoopalvelus
la 9.5. klo 18 vigilia
su 10.5. klo 10 liturgia
ke 13.5. klo 9 liturgia, pääsiäisen päätös
ke 13.5. klo 18 vigilia
to 14.5. klo 10 liturgia, helatorstai
la 16.5. klo 18 vigilia
su 17.5. klo 10 liturgia
ke 20.5. klo 18 ehtoopalvelus
to 21.5. klo 18 ehtoopalvelus
pe 22.5. klo 18 panihida, sielujen lauantai, Oulujoen hautausmaan ortod. osasto
la 23.5. klo 18 vigilia
su 24.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, helluntai
su 24.5. klo 14 helluntai suuri ehtoopalvelus, polvirukoukset
ma 25.5. klo 9 liturgia, Pyhän Hengen päivä
ke 27.5. klo 18 akatistos Pyhälle Hengelle
to 28.5. klo 18 ehtoopalvelus
la 30.5. klo 18 vigilia
su 31.5. klo 10 liturgia

MUHOS

Ev.-lut. seurakuntatalo (Kirkkotie 32) tai Koortilan toimintakeskus (Koortilantie 30)

Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

la 7.3. klo 10 liturgia
su 15.3. klo 15 ekum. rakkauden ateria, Muhoksen ev.lut. srk-talo, Kirkkotie 32.
ke 25.3. klo 10 liturgia, Neitsyt Marian ilmestys
ke 29.4. klo 10 liturgia, pääsiäisen keskijuhla
la 30.5. klo 10 liturgia

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone Martinniementie 206

Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

ma 16.2. klo 18 suuri katumuskanoni
la 21.3. klo 10 liturgia
ma 30.3. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
la 18.4. klo 10 liturgia
la 16.5. klo 10 liturgia

KEMI

Johannes Kastajan kirkko Lehtokatu 31

Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

ke 11.2. klo 18 ehtoopalvelus
la 14.2. klo 18 vigilia
su 15.2. klo 14 sovintosunnuntain suuri ehtoopalvelus
ti 17.2. klo 18 suuri katumuskanoni
su 22.2. klo 10 liturgia
ke 25.2. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
ma 9.3. klo 18 ehtoopalvelus ja yleinen katumuksen sakramentti
ti 10.3. klo 18 akatistos
ke 11.3. klo 9 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
ke 25.3. klo 18 yleinen sairaanhoito
la 28.3. klo 18 suuri ehtoopalvelus ja virpovitsojen siunaus
su 29.3. klo 10 liturgia, palmusunnuntai
pe 3.4. klo 9 aamupalvelus, 12 kärsimysevankeiumia
pe 3.4. klo 13 suuri ehtoopalvelus
la 4.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus
la 4.4. klo 24 ristisaatto ja aamupalvelus
su 5.4. klo 1 liturgia, Kristuksen ylösnousemus, Herran pääsiäinen
pe 10.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, koululaiset
la 9.5. klo 9 liturgia, Saarenottan leirikeskus (Sotisaarentie 130, Kemi)
su 10.5. klo 10 liturgia
ke 20.5. klo 18 ehtoopalvelus

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko

Lukiokatu 1

Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. 045 325 2995

la 14.2. klo 18 vigilia
su 15.2. klo 10 liturgia
su 15.2. klo 11.30 sovintosunnuntain suuri ehtoopalvelus
ke 18.2. klo 18 suuri katumuskanoni
la 7.3. klo 18 vigilia
su 8.3. klo 10 liturgia
to 2.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
la 4.4. klo 15 suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia
ke 22.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus
su 19.4. klo 10 liturgia
la 23.5. klo 10 liturgia, yleinen vainajien muistelu

VIHANTI

Jumalansynnyttäjän suojeluksen rukoushuone

Vanha Ouluntie 26

Isännöitsijä Ulla Haukka
p. 040 746 1524

to 19.2. klo 18 suuri katumuskanoni
su 1.3. klo 10 liturgia ja sävelhartaus
ti 31.3. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
la 9.5. klo 9.30 liturgia ja vedenpyhitys, pyhä Nikolaos, motoristikirkko

RAAHE

Jumalansynnyttäjän temppeleinkäymisen rukoushuone Brahenskatu 2

Isännöitsijä Lea Kuusiranti
p. 08 223 8316

su 15.3. klo 10 liturgia
la 11.4. klo 10 liturgia

TERVOLAN VAREJOKI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone

Tsasounantie 34

Isännöitsijä Markku Volotinen
p. 0400 782 445

la 21.3. klo 10 liturgia
pe 3.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto
la 16.5. klo 10 liturgia
ke 27.5. klo 16 akatistos, Meri-Lapin tiistai-seuran ja lastenkerhon yhteinen kevätretki

KUUSAMO

Ev.lut. seurakuntatalon takkahuone (kirjon vieressä)

la 25.4. klo 11 liturgia

KALAJOEN SÄRKÄT

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone (kannatusyhdistyksen ylläpitämä) Matkailutie 249

la 7.3. klo 10 liturgia
la 9.5. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia, pyhä Nikolaos

Katedraalikuoro

Harjoituksia pidetään viikoittain keskiviikkoisin illan jumalanpalveluksen jälkeen n. klo 18:45. Ei kuitenkaan 1.4. eikä 8.4.

TUULA JOKIRANTA

Raahen rukoushuoneen praasniekka marraskuussa 2014.

Kaikkia ortodoksisesta kirkkolaulusta kiinnostuneita, uskontokuntaan katsomatta, pyydetään ottamaan yhteyttä kanttori Juuso Volaan puhelimitse (044 5115 743) tai sähköpostitse (juuso.vola@ort.fi).

Lapsikuoro

Oulun ortodoksisen seurakunnan kanttorit kutsuvat 6-12 -vuotiaita tyttöjä ja poikia lapsikuoron ensimmäisiin harjoituksiin torstaina 26.2.2015 klo 17. Harjoituspaikka on Oulun ortodoksinen seurakuntakeskus, Torikatu 74. Kuoro harjoittelee viikoittain torstaisin klo 17-18. Lisätietoja: kanttori Helena Matsi, p.044 5115 748, helena.matsi@ort.fi, kanttori Juuso Vola, p. 044 5115 743, juuso.vola@ort.fi

Kirkkokerho Oulussa

Kirkkokerho kokoontuu joka sunnuntai Oulun seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) klo 10-10.45. Ohjelmassa on ohjattua askartelua, leikkiä, laulua ym. toimintaa. Kerhon jälkeen mennään katedraalin ja osallistutaan pyhään ehtoolliseen yhdessä vanhempien kanssa. Kerho on tarkoitettu lapsille. Kevään viimeinen kerho su 17.5.

Tiedustelut: Anne Patronen, p. 040 540 8943, annepatronen0@gmail.com .

Meri-Lapin lastenkerho ja kuorotoiminta

Lastenkerho on keskiviikkoisin Kemin kirkolla (Lehtokatu 31) klo.16.00-18.00, jonka jälkeen ehtoopalvelus. Myös kuorotoimintaa keskiviikkoisin. Kevään toiminta seuraavina päivinä: 28.1, 4.2, 11.2, 25.2, 25.3, 22.4, 20.5 ja 27.5. Tiedustelut: kanttori Helena Matsi, p.044 5115 748

Virpovitsatalkoot Oulussa la 28.3.

Virpovitsatalkoot Lasaruksen lauantaina 28.3. klo 10 alkavan liturgian ja yhteisen keittolounaan jälkeen klo 12-14. Talkoissa valmistetaan virpovitsoja palmusunnuntaita varten. Virpovitsat siunataan talkoiden lopuksi noin klo 14. Virpovitsat voidaan myös tuoda siunattavaksi illan vigiliaan klo 18. Seurakunta järjestää koristelumateriaalin.

Lisätietoja www.oosrk.fi ja Oulun ortod. seurakunta, p. 044-5115 741.

Virpovitsatalkoot Kemissä la 28.3.

Virpovitsatalkoot Kemissä Lasaruksen lauantaina 28.3. klo 15 alkaen. Seurakunta hankkii koristeluun tarvittavan materiaalin. Virpovitsat siunataan suuressa ehtoopalveluksessa klo 18.

Lisätietoja www.oosrk.fi ja kanttori Helena Matsi, p. 044 5115 748.

Lasten pääsiäinen Oulussa

Kirkkaan viikon maanantaina 6.4. klo 10. Ohjelmassa liturgia, ristisaatto ja yhteinen lounas.

Koululaisten pääsiäinen Oulussa to 9.4. ja Kemissä pe 10.4.

Ohjelmassa klo 10 liturgia, ristisaatto ja yhteinen lounas.

Tiedustelut kanttori Helena Matsi, p.044 5115 748

Oulun seurakunnan varttuneen väen virkistyleiri Kemissä ma-ke 9.-13.3.2015

Paikka: Saarenottan kurssi- ja leirikeskus Kemi (Sotisaarentie 130)

Tapahtuma on tarkoitettu 65 vuotta täyttäneille ja liikkumiskykyisille Oulun ortodoksisen seurakunnan jäsenille. Virkistystapahtuman hinta 50 € / hlö, sis. matkat (Oulusta ja Haukiputaalta, pysähdys Kemin ort. kirkolla), majoittumisen leirikeskuksessa, täyden ylöspidon sekä ohjelman. Maksu kerätään paikan päällä. Tapahtuman teemana on paasto ja rukous. Tarkempi ohjelma julkaistaan seurakunnan nettisivuilla www.oosrk.fi ja lähetetään kirjeitse kaikille 65 vuotta täyttäneille seurakuntalaisille. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: 25.2.2015 mennessä Oulun ortod. seurakunta, p. 044 5115 741 tai oulu@ort.fi. Tervetuloa mukaan!

Kristinoppileiri kesällä 2015

Oulun ortodoksinen seurakunta järjestää 15 vuotta täyttävälle nuorille kristinoppileirin 5.-12.7. Koortilan leirikeskuksessa Muhoksella

(Koortilantie 30, 91500, Muhos).

Leiri alkaa sunnuntai-iltana 5.7. ja päättyy lauantaina 11.7. Päätösliturgia toimitetaan Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa (Torikatu 74) sunnuntaina 12.7. klo 10.

Kriparin ohjelmaan kuuluu mm. ortodoksisuuteen tutustumista, jumalanpalveluksia, keskustelua ryhmissä, leikkejä ja pelailua sekä mukavaa yhdessäoloa. Leiripappina toimii isä Tuukka Rantanen ja kanttorina Helena Matsi. Lisäksi leirillä on ohjaajina aiemmin kriparin ja ohjaajakoulutuksen käyneitä seurakunnan nuoria. Osallistumismaksu on seurakunnan jäsenille 100 euroa/hlö. Maksu sisältää täyshoidon (ruokailut ja majoitus).

Lisätietoja leiristä ja ilmoittautumisesta (nimi, syntymäaika, yhteystiedot) viimeistään 31.3.2015 mennessä sähköpostitse osoitteeseen oulu@ort.fi / 044 5115 741. Varmistathan paikkasi ajoissa!

Tarkempi infotilaisuus kriparista järjestetään nuorille ja heidän huoltajilleen ke 6.5. klo 18 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen. Tilaisuudesta lähetetään erillinen kutsu ilmoittautuneille.

Haluatko ohjaajaksi leireille?

Oulun ortodoksinen seurakunta hakee kevään ja kesän leireille ohjaajia. Ohjaajan tulee olla vähintään 15-vuotias ja mielellään kristinoppileirin käynyt. Ohjaajia haetaan seuraaville leireille: - Lastenleiri "Yön yli" -leiri Kemissä 8.-9.5. - Lasten päiväleiri 1.-5.6. Oulun srk-keskuksessa - Kristinoppileiri 5.-12.7.2015 Muhoksella

Ohjaajalla tulee olla ONL:n leirinohjaajakoulutus tai koulutukseen tulee osallistua tämän kevään aikana. Tietoja koulutuksesta saa ONL:n sivuilta: www.onl.fi sekä seurakunnasta. Seurakunta maksaa ensimmäistä kertaa kurssille osallistuvien osallistumismaksun. Ohjaajat valitaan ensisijaisesti Oulun ortodoksinen seurakunnan alueen hakijoista. Lisätietoja: oulu@ort.fi / 044 5115 741. Vapaamuotoiset hakemukset 30.4.2015 mennessä sähköpostitse oulu@ort.fi tai osoitteeseen: Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu. Kuoreen merkintä "ohjaaja".

Katedraali avoinna kesä-heinäkuussa 2015

Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraali (Torikatu 74) on avoinna jumalanpalvelusten lisäksi kesä-heinäkuussa 2015 torstaisin klo 10-14. Tervetuloa kirkkoon!

Oulun ortodoksiapiiri kokoontuu keväällä 2015 torstaisin klo 18 ehtoopalveluksen jälkeen katedraalissa seuraavasti: - to 16.4. Ortodoksinen usko ja elämä arjessa - to 14.5. Ortodoksinen kirkko ja kuolema - to 28.5. Kysymysten ilta Piirin vetäjänä toimii isä Tuukka Rantanen, lämpimästi tervetuloa!

Lasten päiväleiri kesäkuussa 2015

Oulun ortodoksinen seurakunta järjestää päiväleirin ala-asteikäisille lapsille (7-13v.) 1.-

TUUKKA RANTANEN

Teologiset oppineuvottelut Suomen ortodoksinen ja luterilaisen kirkon välillä pidettiin Oulussa lokakuussa. Dialogin teemana oli "Kansankirkko teologisena ja käytännöllisenä kysymyksenä".

5.6. (ma-pe) seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74). Päivän aikana leikitään, pelataan ja tehdään muuta mukavaa yhdessä sekä osallistutaan lyhyisiin rukoushetkiin ja opetustuokioihin. Leiripäivien aikana osallistujille tarjotaan ateria ja välipala. Leirin hinta on seurakunnan jäsenille 25 euroa. Ilmoittautuminen 16.5. mennessä oulu@ort.fi / 044 5115 741.

Ota yhteyttä pappeihin

Seurakunnan papisto tulee mielellään omaisten pyynnöstä tervehdyskänneille vanhainkoteihin, hoitolaitoksiin ja koteihin. Yhteydenotot: oulu@ort.fi / 044 5115 741.

"Yön yli" -leiri Kemin Saarenotan leirikeskuksesta 8.-9.5.

Merilapin alueen 7-15-vuotiaille lapsille järjestetään perinteinen kahden päivän leiri, ohjelmassa mm. yhdessäoloa, leikkejä, liturgia, syömistä, saunomista ja ulkoilua.

Leiri alkaa perjantaina 8.5. klo 16 Saarenotan leirikeskuksesta, ja päättyy lauantaina 9.5. klo 14. Ilmoittautumiset kanttori Helena Matsille helena.matsi@ort.fi / 044 5115 748 viimeistään 27.4.2015 mennessä. Leirimaksu 10 euroa.

Kirjallisuuspiiri

Kirjallisuuspiiri kokoontuu keväällä 2015 keskiviikkoisin klo 18.00 ehtoopalveluksen jälkeen Oulun seurakuntasalilla (Torikatu 74) seuraavasti: - ke 4.3. isä Johannes: "Valamon vanhuksen kirjeitä" (lisäksi voi lukea teokset "Kirjeitä Innalle" sekä "Unen laiva") - ke 8.4. Ulla-Lena Lundberg: "Jää" - ke 20.5. Tommi Kinnunen: "Neljäntienristeys" Kaikki kirjallisuudesta kiinnostuneet ja mainitun teoksen kokoontumisen edellä lukeneet ovat tervetulleita keskustelemaan illan kirjasta. Piirin vetäjänä on isä Tuukka Rantanen.

Kirkkoon liittyneiden tulojuhla su 19.4.

Keväällä 2015 ja kuluneen vuoden aikana kirkkoon liittyneiden yhteinen tulojuhla järjestetään sunnuntaina 19.4. liturgian jälkeen seurakuntasalilla. Tervetuloa tutustumaan toinen toisiimme kirkkokahvien merkeissä!

Tiistaiseurat

Oulun Tiistaiseuran kevät 2015 kokoontumisajat tiistaisin seuraavasti: 20.1, 3.2, 24.2 vuosikokous, 10.3, 7.4, 21.4, 5.5. ja 19.5 kevätkauden päättäjaiset.

Kempeleen tiistaiseura

Tiistaina 24.2.2015 klo 18.30 vuosikokous Heljä Rahikkalan kodissa, Kokkokankaantie 125, Kempele
Tiistaina 24.3.2015 klo 18.30 Arja Lähteenkiven kodissa, Tiilipellontie 4 B 9, Kempele
Tiistaina 21.4.2015 klo 18.30 Ritva ja Tapio Stillin kodissa, Olilantie 35, Kempele
Tiistaina 12.5.2015 klo 18.30 Raija Ilorinteen ja Alpo Kukkolan kodissa, Ristisuontie 13, Kempele
Lämpimästi tervetuloa!

Meri-Lapin tiistaiseuran kevätkausi 2015 (keskiiviikkoisin klo 18):

14.1. klo 18 Kemin kirkolla, kevätkauden suunnittelua
11.2. klo 18 Kemin kirkolla, aloitetaan virpukukien teko
18.2. Vierailu Rovaniemen ti-seuran luo, lähtö Kemin kirkolta klo 14.30. Rovaniemellä ruokailu sekä klo 17 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni, jonka jälkeen Petsamo-salissa esitelmä "Petsamo ja petsamolaisuus" (Petsamo-seuran pj. Toivo Kunnari). Ilmoittautumiset kerttu.junnonen@gmail.com, puh 050-3556580
25.2. klo 18 Vuosikokous Kemin kirkolla
25.3. klo 18 Kemin kirkolla akatistos Jumalansynnyttäjälle, isä Marko Patronen
22.4. klo 18 Tornion kirkolla, isä Tuukka Rantanen
27.5. Tiistaiseuran ja lasten kirkkokerhon yhteinen kevätretki Tervolan Törmävaaran retkeilyalueelle ja Varejoen tsasunaan.

Oulunseudun raamattupiiri

Oulun ortodoksinen seurakuntakeskus. Lisätiedot seurakunnan nettisivuilta.

Kirkkoherran tervehdys Katumus

Tulevana sunnuntaina hiippakuntamme kirkoissa toimitetaan Sovintosunnuntain liturgia ja ehtoopalvelus. Tehtyämme konkreettisen sovinnon lähimmäistemme kanssa, voimme laskeutua Suureen paastoon. On anteeksiannon ja katumuksen aika.

Oikeastaan koko kirkon ydinsanoma on kutsua meitä katumukseen, jotta voisimme tulla osalliseksi iankaikkisesta elämästä. Tämä oli Kristuksen opetustyön ensimmäinen asia ja tätä myös Johannes Kastaja julisti Herran edelläkävijänä. Kääntykää, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle! (Matt. 4:17)

Valmistautumissunnuntauit ovat takana. Kuulimme tutun kertomuksen Sakkeuksesta, joka uteliaisuudesta kiipesi puuhun nähdäkseen Kristuksen. Publikaanin nöyrä rukous oli esikuva oikeasta rukouksesta, kun taas fariseuksen pöyhkeys oli varoitus ulkokultaisuudesta. Kuulimme tuhlaajapojasta, joka katui hölmöilyjään ja palasi isänsä kotiin. Tuomiosunnuntai muistutti meitä lähimmäisten rakkaudesta ja konkreettisten tekojen merkityksestä: kaiken minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle. (Matt. 25:40)

Suuren paaston alkaessa kutsun sinut katumukseen. Katumus on ainoa tapa, jolla voimme uudistaa elämäämme ja antaa Jumalalle mahdollisuuden toimia meissä. Jumalanpalveluslistaan on varattu aikaa katumuksen sakramenttia varten.

Valoisaa paaston aikaa ja voimia kilvoitteluun!

Ville Kiiveri

Kirkkoherran toimen väliaikainen hoitaja

Vaasan ortodoksisen seurakunnan kirkkoherranvirasto

Hovioikeudenpuistikko 19 A 6,
65100 Vaasa
puh 0206 100495,
fax (06) 312 4063,
vaasa@ort.fi

Virasto on avoinna keskiviikkoisin
klo 11.00 – 14.00.

Virkatodistukset kirkon keskusrekisteristä, p. 0206 100 203 (ma-pe klo 9-15),
keskusrekisteri@ort.fi

Vt. kirkkoherra
Isä Ville Kiiveri
Puh: 040 962 0063
s-posti: ville.kiiveri@ort.fi

Kanttori:
Laura Aho,
puh: 0206100497
s-posti: laura.aho@ort.fi

Pääsiäisen siivoustalkoot

Pyhän Simoenin ja Hannan rukoushuone siivoustalkoot la 14.3. klo 10.
Pyhän Nikolaoksen kirkko siivotaan pääsiäiskuntoon su 22.3..
Siivoustalkoot aloitetaan hetkipalveluksella klo 10. Itse talkoot alkavat n. klo 10.45. Omat siivoushanskat voi ottaa mukaan.
Kaikki ovat tervetulleita.

Seurakunta hyvästeli papistoa

Pappismunkki, arkkimandriitta Elia toimitti viimeisen liturgiansa Vaasassa, pyhän Nikolaoksen kirkossa 6.1.2015. Teofanian muistopäivänä seurakunta hyvästeli pitkäaikaisen sielunpaimenensa Vaasan keskustassa sijaitsevassa Miratalossa. Kirkkoherran toimen väliaikainen hoitaja, pastori Ville Kiiveri toimitti liturgian yhteydessä vedenpyhityksen.

Matkapappi Aleksej Sjöberg valittiin syksyllä Tampereelle kirkkoherraksi. Seurakunta järjesti hänelle lähtöjuhlan Kokkolassa, pyhien Simoenin ja Hannan tsasounan praasniekan yhteydessä 1.2.2015 liturgian yhteydessä. Kuvassa pastori Sjöberg on vaimonsa Maritan kanssa.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Vaasa

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Kasarmintori

Isännöitsijä Kari Leino

Ehtoopalvelus toimitetaan maanantaista lauantaihin

ma 16.2. klo 17 Katumuksen sakramentti
ma 16.2 klo 18 Katumuskanoni
ti 17.2.klo 18 Katumuskanoni
ke 18.2. klo 17 Katumuksen sakramentti
ke 18.2. klo 18 Katumuskanoni
to 19.2. klo 18 Katumuskanoni
pe 20.2. klo 16.30 Katumuksen sakramentti
pe 20.2. klo 18 Paastoliturgia
la 21.2. klo 18 Vigilia (KP metropoliitta Elia)
su 22.2. klo 10 Liturgia (KP metropoliitta Elia)
ke 25.2. Klo 18 Paastoliturgia
su 1.3. klo 10 Hetkipalvelus
ke 4.3. klo 18 Paastoliturgia
la 7.3. klo 10 Parastasis
la 7.3. klo 18 Vigilia
su 8.3. klo 10 Liturgia
ke 11.3. klo 18 Paastoliturgia
su 15.3. klo 10 Hetkipalvelus
ke 18.3. klo 18 Katumuskanoni
la 21.3 klo 18 Akatistos Jumalansynnyttäjälle
su 22.3. klo 10 Hetkipalvelus
ke 25.3. klo 18 Juhlavigilia ja liturgia, Marian ilmestyksen juhla
pe 27.3. Ei ehtoopalvelusta
la 28.3. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai
la 28.3. klo 18 Vigilia ja virpovitsojen siunaus
su 29.3. klo 10 Liturgia, Palmusunnuntai
ma 30.3. Ei ehtoopalvelusta
Suuri viikko
ti 31.3. klo 9 Suuren tiistain aamupalvelus
ti 31.3. klo 18 Yleinen sairaanvoitelu
ke 1.4. klo 9 Aamupalvelus
ke 1.4. klo 18 Paastoliturgia
to 2.4. klo 9 Aamupalvelus
to 2.4. klo 18 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia (Ehtoollisen asettaminen)
pe 3.4. klo 9 Suuren perjantain aamupalve-

lus (12 kärsimysevankeliumia)
pe 3.4. klo 14 Suuren perjantain ehtoopalvelus (Herramme ristiltäotto)
pe 3.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto (hautauksen muisto)
la 4.4. klo 9 Suuren lauantain ehtoopalvelus ja Liturgia
la 4.4. klo 23.30 Puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
su 5.4. klo 16 Pääsiäisen ehtoopalvelus
ma 6.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto, Lasten pääsiäinen
ti 7.4. ei ehtoopalvelusta
to 9.4. ei ehtoopalvelusta
pe 10.4. ei ehtoopalvelusta
su 12.4. klo 10 Hetkipalvelus
ma 13.4. klo 18 Parastasis
su 19.4. klo 10 Hetkipalvelus
su 26.4. klo 10 Liturgia
ke 29.4. klo 10 Liturgia, koululaisjumalanpalvelus
pe 1.5. Ei ehtoopalvelusta
su 3.5. klo 10 Hetkipalvelus
su 10.5. klo 10 Liturgia, Äitienpäivä
ke 13.5. Klo 10 liturgia, Pääsiäisajan päätösjuhla
*ke 13.5. klo 18 Vigilia, Herran taivaaseen astumisen juhla
*to 14.5 klo 10 Hetkipalvelus, Helatorstai
to 14.5. Ei ehtoopalvelusta
su 17.5. klo 10 Hetkipalvelus
ke 20.5. klo 9 Liturgia

Kokkola

Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone Katariinankatu 3

Isännöitsijä Nadesda Kurki

to 19.2. klo 17 Katumuksen sakramentti
to 19.2. klo 18 Katumuskanoni
su 1.3. klo 10 Liturgia
pe 20.3. klo 16.30 Katumuksen sakramentti
pe 20.3. klo 18 Paastoliturgia, virpovitsojen

siunaus
su 3.5. klo 10 Liturgia

Pietarsaari

Pyhän profeetta Eliaan ja pyhän Annan rukoushuone Tsasounapolku 2

isännöitsijä Leif Sandvik

Pe 27.2. klo 17 Katumuksen sakramentti
Pe 27.2. klo 18 Paastoliturgia
su 15.3. klo 10 Liturgia
su 12.4. klo 10 Liturgia
to 14.5. klo 10 Liturgia, Herran taivaaseen astumisen juhla

Lapua

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuone Koulukatu 7

Isännöitsijä Irma Koskela

ti 17.2. klo 17 Katumuksen sakramentti
ti 17.2. klo 18 Katumuskanoni
pe 6.3. klo 18 Paastoliturgia
su 22.3. klo 10 Liturgia, Virpovitsojen siunaus
ke 8.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto, koululaisjumalanpalvelus
su 17.5. klo 10 Liturgia, Perheleirin päätös

Kauhajoki

Kauhajoen ev-lut seurakunnan virastotalon kokoushuone Kyntäjantie 1

ma 16.3. klo 17 Ehtoopalvelus
la 11.4. klo 17 Ehtoopalvelus
su 19.4. klo 10 Liturgia
ke 13.5. klo 17 Ehtoopalvelus, Herran taivaaseen astumisen juhla

KUVAT: PETRI AHO

Herran Ehtoollisen asettaminen

Yksi Suuren Torstain ikonografisia aiheita on Viimeinen Ehtoollinen. Tarkastelemme Kemin pyhän Johannes Kastajan syntymän kirkon ikonostaasissa olevaa aihetta esittävää kuvaa ja sen tekijää.

Viimeinen Ehtoollinen –ikoni kuvaa tapahtumaa, jossa Kristus pääsiäisateriaalla opetuslastensa kanssa yläsalissa asetti Pyhän Ehtoollisen sakramentin (Matt. 26: 26-30, Mark. 14: 22-26, Luuk. 22: 14-20). ”Viimeisellä” tarkoitetaan tässä sitä, että kyseessä oli Jeesuksen viimeinen yhteinen ateria opetuslastensa kanssa. Kristillisen Kirkon kannaltahan tämä oli päinvastoin ensimmäinen Eukaristian sakramentti. Joskus käytetäänkin nimitystä ”Salainen Ehtoollinen” ja ikoneissa myös ”Herran Ehtoollinen”.

Aiheen varhaisissa kuvissa on Kristus opetuslapsineen kokoontuneena aterialle kuunsirpin muotoisen pöydän äärelle. Kristus on nojallaan makuulla antiikin aikaisella sohvalla, pöydän vasemmalla puolella, ja opetuslapset ovat rivissä pöydän ympärillä. Myöhäis- ja jälkibysanttilaisena aikana Kristuskin kuvataan istumassa pystyasennossa pöydän takana keskellä. Venäläisissä ikoneissa pöytä on usein pyöreä ja apostolit ovat ryhmitellyt sen ympärille Jeesuksen istuessa vasemmalla.

Kuvamme esittää Kemin kirkon alttarin pyhien ovien yläpuolella olevaa ikonia. Siinä Kristus on pöydän päässä punaisen mandorlan ympäröimänä siunaten aterian oikealla kädellään. Mandorlan on tulkittu korostavan Kristuksen jumaluutta. Apostoleista erottuvat ainakin Kristusta kädellään tavoitteleva Pietari sekä leipää astiasta ottava Juudas Iskariot, mutta Kristuksen rintaa vasten nojaava Johannes puuttuu; hän onkin mahdollisesti pöydän etupuolella vasemmalla oleva henkilö. Ikoni on sommitelmallisesti kekseliäs. Koska tapahtuma sijoituu yläsalin (Mark. 14:15), niin taiteilija on ilmaissut tämän maalaamalla Jerusalemin rakennukset keskuskuvan molemmin puolin lintu-perspektiivissä.

Kemin kirkon ikonostaasin ikonit sekä alttariapsiksessa olevan Kristus-ikonin

on maalannut kemiläinen kuvataiteilija ja kuvaamataidonopettaja **Nina Vanas** (1906-1977) apunaan kollegansa, taiteilija **Liisa Rautiainen** (s. 1919). Vanas, jonka vanhemmat olivat ortodoksispappi, Taipaleen kirkkoherra **Vjatseslav Diakonov** ja hänen puolisonsa **Olimpiada**, os. **Okulov**, syntyi Viinijärvellä ja opiskeli Taideteollisessa keskuskoulussa vuosina 1927-1930. Hän tuli siirto-opettajana Värttilästä vuonna 1940, kun Sortavalan tyttökoulu siirrettiin Kemiin ja siitä muodostettiin Kemin tyttölyseo. Tuon koulun opettajana Vanas toimi aina vuoteen 1969, jolloin hän jäi eläkkeelle.

Vanaksen taiteilijadebyytti oli vuonna 1947 Kemissä. Hänen alkukauden teoksensa ovat ekspressiivisiä. 1960-luvun puolivälissä Vanaksella oli lyhyt informalistinen kausi, minkä jälkeen hänen kuvansa muuttuvat runollisiksi. Taiteilijaa inspiroivat luonto ja ortodoksisuus, joka ilmenee hänen teoksissaan kauniina koristeellisuutena. Esimerkiksi juuri ornamenttipinnat ja lehtikullan käyttö ilmentävät paluuta idän kirkon ikonografian kuvamaailmaan. Monissa 1960-70-lukujen vaihteessa maalatuissa töissään näkyy selkeästi myös henkistyneiden ihmishahmojen ikonimaisuus.

Vanas ja Rautiainen maalasivat Kemin kirkon ikonit 1970-luvun puolivälissä ennen pyhäkön kirkoksi vihkimistä toukokuussa 1977. Ikonit maalattiin öljyväreillä kankaalle, sillä Vanas itse mainitsee vihkimisestä kertovassa lehtiartikkelissa: ”Oikeat ikonit olisi pitänyt maalata puulle, mutta enhän minä sellaisia lavoja

olisi jaksanut käsitellä.” Liisa Rautiainen kertoo Tuuppa kattoon –kirjassa: ”Hän (siis Vanas) jäljensi venäläisen ikonitaitteen mestareitten työt yksityiskohtaisella tarkkuudella. Auto-onnettomuuden jälkeen hän siirsi minun tehtäväkseni alttaritaulun jäljentämisen. Hän istui usein takanani ja valvoi työtäni. Kasvoja en kuitenkaan saanut maalata. Hän arveli, että Kristus minun tekemänäni saisi luterilaisen ilmeen. Hän muotosi kasvot sormenpäällä. Käsi ei antautunut siveltimeen pitoon.”

Viimeinen Ehtoollinen puuttui ikonostaasista vielä vihkimistilaisuudessa, ja se sijoitettiin pyhien ovien yläpuolelle myöhemmin. Vanas kertoo: ”Loukkaannuin vaikeasti autokolarissa puolitoista vuotta sitten. Oikea käsi oli kipsissä ensin 24 viikkoa ja leikkauksen jälkeen vielä 14 viikkoa. Liisa Rautiainen on auttanut. Hän on sommitellut muun muassa kirkko-ovet sekä maalannut alttarikonin, jonka ehdin vain pohjustaa ennen onnettomuutta.” Vanaksen oli onnettomuuden jälkeen opeteltava maalaamaan vasemmalla kädellä. Näin syntyikin akvarelleja, mutta öljyväreitöiden maalaus ei onnistunut eikä oikeassa kädessäkään ollut aikaisempaa herkkyyttä. Sen huomaa Vanaksen mielestä juuri Viimeisen Ehtoollisen ikonista, joka siis valmistui ikonostaasin ikoneista viimeisenä.

Kaiken kaikkiaan antaa Kemin kirkon kuvamaailma tältä osin mielenkiintoisen esimerkin erästä ratkaisusta kaunistaa ns. jälleenrakennuskauden pyhäkköpyhillä ikoneilla. Viimeisen Ehtoollisen esikuvana Vanaksella on saattanut olla Andrei Rublevin koulukunnan aihetta esittävä 1400-luvun ikoni.

Näin meille pohjoisenkin asukkaille välittyä tämänkin kuvan kautta venäläisen ikonitaitteen suurimpien mestarien henkistynyt maalausperinne.

Osmo Kurola
Diakoni

Viimeinen Ehtoollinen, Nina Vanas, 1977.

KIMMO KUROLA